Маладзечна, Вілейка, Смаргонь, Ашмяны, Валожын, Мядзел, Астравец, Мінск

Рэгіянальная газета

11 жніўня 2000 года
№ 32 (277)
Цана ў розніцу 80 рублёў

Навіны рэгіёна

У Ашмянах узнікае дынастыя дырэктараў

АШМЯНЫ. На мінулым тыдні на мясцовым дражджавым заводзе, які лічыцца адным з лепшых, змяніўся дырэктар. **Міхаіл Кулік** кіраваў заводам з 1964 года, але цяпер не можа спраўляцца са сваімі абавязкамі па стане здароўя. На ягонае месца прызначаны **Міхаіл Філіповіч**. Цікава, што яго маці ўзначальвае Савет дырэктараў на мясцовым мясакамбінаце.

Аддзел інфармацыі.

На Мястры пакуль лепш не купацца

МЯДЗЕЛ. Ля галоўнага пляжа на возеры Мястра ў вадзе зафіксавана павышэнне ўтрымання кішэчнай палачкі.
Вінаватая ў гэтым водная расліннасць, якую ў вялікай колькасці вецер прыбівае да берага. Мясцовы РЦГіЭ рэкамендаваў абмежаваць купанне ў гэтым месцы.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Удвая павялічваецца доля стратных

АШМЯНЫ. Намеснік начальніка раённага цэнтра статыстыкі **Галіна Яфімава** адзначае, што колькасць работнікаў, занятых на прадпрыемствах дзяржсектара ў раёне (за выключэннем малых прадпрыемстваў, прадпрымальнікаў, таварыстваў з абмежаванай адказнасцю) скарацілася і склала за 1 паўгоддзе 11778 чалавек. Ад мінулагодняга паказчыка гэта складае 95,4%.
Па сведчанні эканаміста **Нелі Радкевіч**, доля стратных прадпрыемстваў за першыя 6 месяцаў склала 36,4% (20 з 55). Летась доля "стратнікаў" была меншая – 16,1% (9 з 56).

Аддзел інфармацыі.

Грыбная салянка будзе

СМАРГОНЬ. 2 тоны вараных грыбоў паступіла на Сольскі завод для сушкі агародніны – гэта вынік работы грыбаварнага пункта ў вёсцы Дзевятні.
Дырэктар завода **Рыгор Лук'яненка** плануе нарыхтаваць яшчэ 5 тон. Асноўная "сыравінай" з'яўляюцца махавікі. За грыбы плацяць цукрам (у суадносінах 5 кілаграмаў грыбоў на 1 кілаграм цукру) ці алеем (7 да 1 літра). Калі вырашыцца праблема недахопу тары, то салянка ў продажы з'явіцца ў сярэдзіне жніўня. Кошт 1 кілаграма прымаемых яблыкаў з аўторка – 40 рублёў. Па стане на сераду назапашана 150 тон.

Аддзел інфармацыі.

Ізноў шалёныя лісіцы

МЯДЗЕЛ. У сераду ў раёне зафіксаваны яшчэ адзін выпадак шаленства лісіц. Лясная вiзiцёрка наведвалася ў вёску Брусы і душыла курэй, пакуль яе не злавіў сабака. Да гэтага ў лютым у раёне былі таксама зафіксаваныя выпадкі шаленства лісіц.

Алесь ВЫСОЦКІ.

Капліцай болей

АСТРАВЕЦ. У райцэнтры на 7 касцёлаў прыходзіцца 1 праваслаўны храм, які быў узведзены намаганнямі прыхаджанаў і бацюшкі **Пятра Варановіча** летась.
З яго ініцыятывы ў раёне чакаецца папаўненне праваслаўных устаноў. У Альхоўцы, дзе доля праваслаўных вернікаў найбольшая, ідзе збор сродкаў на ўзвядзенне капліцы. Праектная дакументацыя на яе падрыхтаваная.

Аддзел інфармацыі.

Надвор'е на выхадныя

Субота, 12 жніўня

Мінск
10 - 12°С (уначы)
23 - 24°С (удзень)

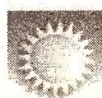

Вільня
11°С (уначы)
24°С (удзень)

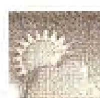

Нядзеля, 13 жніўня

Мінск
11 - 15°С (уначы)
23 - 25°С (удзень)

Вільня
13°С (уначы)
23°С (удзень)

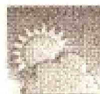

■ СВАБОДА СЛОВА І ЎЛАДА

Маўчаць і не пушчаць – пазіцыя ашмянскай вертыкалі

Фота Юрыя КАРПІЦКАГА.
«Дазвольце, таварыш Кудырка!». Помнік Леніну ў Ашмянах, 7 жніўня 2000 г.

У панядзелак карэспандэнт "Рэгіянальнай газеты" вырашыў прыйсці на прыём да старшыні Ашмянскага райвыканкома. Пазнаёміцца, а магчыма, дамовіцца аб супрацоўніцтве. Чытачам «РГ» у суседніх раёнах цікава ведаць пра тое, што адбываецца на Ашмяншчыне. Аднак журналіста папрасілі за дзверы.

Карэспандэнт "РГ" запісаўся на прыём да старшыні Ашмянскага райвыканкома **Вітольда Кудыркі**. Калі пасля дзвюх гадзін чакання ўвайшоў у кабінет начальніка і прадставіўся, пачуў:

– Мясцовае жыццё дастаткова асвятляецца ў раённай, абласной і рэспубліканскай прэсе... Да пабачэння, я не хачу з вамі гаварыць, у мяне сёння прыёмны дзень.

Адмаўленне ў інфармацыі прадстаўнікамі ўлады з'яўляецца "фірменнай рысай" горада.

У сакавіку кіраўнік Ашмянскага цэнтра занятасці **Васіль Драня** забараніў даваць інфармацыю пра колькасць беспрацоўных у раёне.

Праз тыдзень пасля Васіля Драні ў "чорны спіс" трапіла загадчыца аддзела інфармацыі райвыканкома **Валянціна Лузіна**, якая адмовіла ў інфармацыі аб прызначэнні якраз Вітольда Кудыркі на сваю цяперашнюю пасаду. Прычынай паслужыла тое, што "РГ" – недзяржаўнае выданне.

На просьбу хаця б сфатаграфаваць новы старшыня адказаў:

– Я не девочка, чтобы меня фотографировали.

Вітольд Кудырка робіць, як сусед – старшыня Астравецкага райвыканкома **Адам Кавалька**, які адмовіў "РГ" у акрэдытацыі. Кавалька, дарэчы, у свой час замяніў на пасадзе старшыні райвыканкома... роднага брата В. Кудыркі – Мечыслава.

У нашых планах было інтэрв'ю з нядаўна прызначаным старшынёй Ашмянскага райвыканкома. А пра Ашмяны мы пісаць будзем.

У традыцыйным, цяпер ашмянскім, экспрэс–апытанні мы вырашылі праверыць сцвярджэнне Вітольда Кудыркі пра дастатковае асвятленне жыцця раёна.

Юрый КАРПІЦКІ.

Экспрэс–апытанне ашмянцаў

Якія газеты вы чытаеце?

Міхаіл Крачкоўскі, пенсіянер, які працуе:
– Чытаю "Рэспубліку" і "Ашмянскі веснік". Гэтыя выданні мяне задавальняюць. Не люблю газеты, дзе шмат пустога, залішніх палітычных размоў. Падабаюцца "камерцыйныя" газеты, цікаўлюся часам, як жыве дзелавы свет. Мясцовая прэса падабаецца. Яна мала што бярэ ад цэнтральнай прэсы, апаратўйна рэагуе на факты.
"РГ" чытаў некалькі разоў. Увогуле, неблагая газета.

Валянціна Кандратовіч, кіяскёр:
– Пра здарэнні, якія адбываюцца ў раёне, расказвае "Ашмянскі веснік". Хацелася б больш якаснай інфармацыі.
Ваша газета падабаецца. Хаця Ашмяны ў крыўдзе: вы пра нас мала пішаце. Вілейка, Валожын, Маладзечна ёсць у кожным нумары, а з Ашмянаў, бывае, увогуле няма нічога.

Павел Лапейка і Дэяніс Канцавы, перайшлі ў 11 і 10 класы СШ №2:
– Падабаюцца газеты спартыўныя: "Спорт-кур'ер", "Прэсбол", "Савецкі спорт". "Ашмянскі веснік" чытаем выпадкова. Падабаецца крымінальная рубрыка.

Аксана Кеда, прадавец:
– Чытаю "7 дзён", "Сямейны ачаг". Мясцовую прэсу чытаць не даводзіцца, падабаюцца газеты іншай тэматыкі.
А пра Ашмяны я і ў сваім магазіне ўсё даведаюся.

Аляксей Хадановіч, будаўнік:
– Падабаецца "Рэспубліка", "Камсамолка". Мясцовую прэсу не чытаю, бо там няма чаго чытаць, якасць інфармацыі мяне катэгарычна не задавальняе.

Ала Шаўчэнка, настаўніца:
– Чытаю шмат газет. Ніводны дзень без гэтага не праходзіць – пры маёй прафесіі трэба ведаць усе навіны, бо адстану ад вучняў (смяецца). Пра Ашмяны чытаю ў раёнцы, мясцовае радыё няма калі слухаць. У "... весніку" асвятляюцца, у асноўным, жніво ды сельская гаспадарка. Нядрэнна было б увесці рубрыку "Пытанне – адказ", кансультацыі юрыста, урача, сацыяльнай службы. Хацелася б, каб больш расказвалі пра нашы правы, ільготы. Раней наш горад лічыўся адным з самых прыгожых. Цяперашняя адміністрацыя родам не адсюль, таму азеляненне ёе, напэўна, мала цікавіць. А горад – твар рэспублікі, недалёка Літва. Ды і ў магазінах цэны маглі б быць меншыя. Па прадукты езджу ў Смаргонь.

Фотаапытанне падрыхтаваў Юрый КАРПІЦКІ.

■ ВЕЧНАЕ

Вяртанне Фердынанда Рушчыца

4 жніўня ў Багданаве на Валожыншчыне пачаў сваю работу першы пленэр імя Фердынанда Рушчыца.

Галоўная тэма – родны краявід

Фердынанд Рушчыц. «Зямля», 1898 г., алей, палатно. Нацыянальны музей у Варшаве.

На адкрыццё пленэра ў Багданаў прыехалі мастакі з Мінска Васіль Шаранговіч, Мікола Купава, Уладзімір Басалыга, маладзечанцы Кастусь Харашэвіч і Мікола Аўчыннікаў... Быў і даследчык творчасці Рушчыца мінчук Лявон Акаловіч. Выступаючы ля падмуркаў былой сядзібы Рушчыцаў, Кастусь Харашэвіч прыгадваў, што яшчэ нядаўна магілы мастака і яго родных на мясцовых могілках не былі дагледжаных. Сёння час бяспамяцтва сыходзіць у мінулае. Сведчаннем гэтаму пленэр, які можа стаць пачаткам аднаўлення мастацкіх традыцый у нашым краі.

Мясцовыя грамадскасць і ўлады маюць спадзяванні, што адновіцца сядзіба Рушчыцаў.

Сапраўды, аднаўленне сядзібы Рушчыца ў Багданаве – справа важная па некалькіх прычынах. Першае. Павінен быць мемарыял адной з цэнтральных фігур у гісторыі беларускага мастацтва. Другое. Няма лепшага месца для арганізацыі выставачнай залы, як часткі магчымага Цэнтра Рушчыца. Трэцяе, але найбольш важнае. Рэабілітацыя беларусаў у вачах нашчадкаў Рушчыца, братоў-палякаў і сусветнай мастацкай супольнасці.

Рушчыц, разам з Адамам Міцкевічам, Тадэвушам Касцюшкам, Ігнатам Дамейкам і іншымі слаўнымі сынамі нашай зямлі ёсць набыткам і неацэнным скарбам двух народаў. Дзяліць гэты набытак немагчыма, нельга і няма патрэбы. На маё пытанне, у якім кантэксце, польскім ці беларускім, гучыць прозвішча Рушчыца на пленэры, былі ўпэўненыя адказы: беларускім. Ён у Багданаве нарадзіўся і ў Багданаве пахаваны. Але з такой самай упэўненасцю палякі гаворыць аб польскасці Рушчыца.

Аднаго разу мне давялося стаяць ля палатна "Зямля" у Варшаве ў Нацыянальным музеі Польшчы. Запомнілася сцэнка. Праз усе залы з імпэтам да яго шыбуе, па ўсім відно, настаўнік са сваімі выхаванцамі. Наколькі шумлівая была гэтая стайка са сваім важаком на падыходзе, настолькі маўклівая яна стала ля палатна. Настаўнік толькі выдыхнуў з сябе: "Рушчыц. Земя!".

Аддзелы культуры Ашмянскага і Валожынскага райвыканкомаў, у якіх ёсць вопыт правядзення сумесных мерапрыемстваў – успомнім конкурс "Адна зямля", у складчыну ўзяліся праводзіць пленэр. Транспартам забяспечвае Валожын, жытлом і сталаваннем – Ашмяны. Не застаюцца ў баку і мясцовыя ўлады, гаспадаркі. На калгас "Багданаўскі", якім кіруе Генадзь Адамовіч, скажам, прыпала арганізаваць першы абед мастакам.

У рабочым маршруце пленэра краявіды Багданава, Вішнева, Крэва, Гальшанаў. Тых мясцін, якія маляваў Фердынанд Рушчыц. Дарэчы, эстафету дзеда працягвае ў Варшаве яго ўнук, таксама Фердынанд Рушчыц. Не мастак, але кіраўнік усёй музейнай справай Польшчы.

Фердынанд Рушчыц.

Фердынанд Рушчыц (1870 – 1936), жывапісец, графік, сцэнограф, арганізатар мастацкага жыцця ў Варшаве, Кракаве і на Віленшчыне. Нарадзіўся на мяжы сённяшніх Валожынскага і Ашмянскага раёнаў ў мястэчку Багданаў. У 1890 годзе скончыў з залатым медалём класічную гімназію ў Мінску. З 1892 года навучаецца ў Акадэміі мастацтваў у Пецярбурзе ў Шышкіна і Куінджы. У 1894 – 1897 гадах падарожнічае па Еўропе: Крым, Берлін, Швецыя... У 1897 асеў у Багданаве і ўжо адтуль зноў падарожнічае: Францыя, Бельгія, Швейцарыя, Італія... У 1904 – 1907 прымае ўдзел у арганізацыі і станоўленні прафесарам Школы Прыгожых Мастацтваў (Школа штук пенькных) у Варшаве. У 1907 – 1908 – прафесар Акадэміі мастацтваў у Кракаве. У 1908 годзе зноў вяртаецца на Віленшчыну. Жыве ў Багданаве і Вільні. У 1918 годзе арганізаваў Факультэт Мастацтваў Універсітэта імя Стэфана Батрыя ў Вільні. Быў прафесарам гэтага факультэта ў 1919 – 1932 гадах. З 1900 года актыўна дзейнічаў у Таварыстве польскіх мастакоў "Штука" ("Мастацтва"). Быў яго прэзідэнтам, арганізаваў некалькі выставак, у тым ліку, у Вільні і Вене.

Галоўнай тэмай мастацкай творчасці Рушчыца быў родны краявід (з любімым матывам млына ў Багданаве), зімовыя і вясновыя пейзажы з цёмнай гамай колераў і манументальнай кампазіцыяй, дзе прысутнічалі элементы экспрэсіі і драматызму.

Найбольш важныя працы: "Млын узімку" (1897), "Зямля" (1898), "Апошні снег" (1898 – 1899), "З берагоў Вілейкі" (1900), "Мінулае" (1902 – 1903). Быў аўтарам дэкарацый да 15 тэатральных пастановак: "Балады" Юліюша Славацкага (1914), а таксама "Вяселля" (1910) і "Лістападаўскай ночы" (1930) Станіслава Высьпянскага.

Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Беларусы на «Басовішчы»

Як паведамляла ўжо "РГ", 14-15 ліпеня ў Грудзэку, што на Беласточчыне, прайшло "Басовішча-2000". Традыцыйны рок-фестываль стаў своеасаблівым этапам, дзе маладыя пачынаючыя беларускія і польскія гурты маюць магчымасць заявіць пра сябе, а больш дасведчаныя – зацвердзіцца і парадаваць сваіх прыхільнікаў. Таму сюды рэгулярна з'язджаюцца фанаты ды проста цікаўныя з усёй Польшчы і Беларусі.

Дзень першы

За акном мікрааўтобуса, які падскокваў па брукаванай дарозе ў бок Грудзэка, праносіліся замежныя краявіды. Сумны пейзаж час ад часу разбаўлялі грузкі хіпі і панкаў у латаным рыззі з незлічонай калекцыяй пацерак. Яны ілнотна падымалі рукі да машын, што зрэдку праносіліся, так бы мовіць, галасавалі. Але машыны, часцей за ўсё, раблі дугу і хутка знікалі ўдалечыні.

Само месца правядзення фестывалю сустрэла нязладжанымі гукамі гуртоў, якія рэпеціравалі, і бязмэтнай летанінай. За сцэнай, на якой праводзіліся апошнія прыгатаванні і наладжвалася найноўшае музычнае абсталяванне, раскінулася колькі дзесяткаў намётаў – маленькае паселенне на гэтыя дні. А людзі падыходзілі і пад'язджалі. Для тых, хто не ўзяў з сабой намёт (а такіх меласа дастаткова), быў узвесены будан, такая вялізная альтанка (ён, відаць, ужо колькі год служыць надзейным сховішчам пры правядзенні падобных мерапрыемстваў).

А пятай гадзіне вечара пачалі выступаць маладыя і не вельмі беларускія і польскія гурты. Суадносенасць іх была недзе 8 на 2 на нашу карысць, і таму абсалютна натуральным было адчуванне, што знаходзішся не дзе–небудзь у Польшчы, а ў мінскім парку. З нашага боку былі "Сонца Мао", "Цмокі", "Склеп", "Без білета" і шмат іншых. З іхняга – мясцовы "Rima", "Homan". Усе танчылі, весяліліся, пілі піва. І хаця спаць у гэты дзень было нельга, але пасля першай гадзіны ночы стамляльная дарога дала пра сябе знаць, і вочы пачалі самі па сабе заплюшчвацца. Нават вясёлыя гукі "Зьнiча" не перамаглі гэты працэс.

Дзень другі

Другі дзень фестывалю напачатку азмрочылі пяцікілінны дажджык, які добра папужаў. На шчасце, прырода вырашыла не выкідваць сур'ёзны фортэль. І пасля невялічкай паўзы, якая крыху адцягнула афіцыйны пачатак, бадзёры голас вядучага пачаў аб'яўляць пераможцаў з ліку ўчарашніх маладых выступоўцаў. Лепшым гуртом быў прызнаны наш "P.S.", а лепшым польскім – "Rima". Ён, дарэчы, стварыўся 5 месяцаў таму і шчыра здзівіў публіку сваім умельствам. Відаць, мадыя хлопцы, удзельнікі гурта, выраслі на гэтым фестывалі, так бы мовіць, "Rima" – дзіця "Басовішча". Таксама ў пераможцы выйшлі радыкальны "Сонца Мао" і ніхому дагэтуль не вядомы "Z" (абодва з Беларусі). Што тычыцца апошняга, дык ён так і застаўся нейкай таямніцай, бо яго ўдзельнікі выступалі ў масках, паказваючы тым самым жаданне сваёй ананімнасці. Але ўсе прыхільнікі і заканы ў "N.R.M.", для каго іхнія гукі саладзейшыя за мёд, хто гатовы сярод ночы ўскочыць і праспяваць любую песню па першым сказаным слове, усе пазналі голас вакаліста, гэта быў Лявон Вольскі. Хто хаваўся пад іншымі маскамі, невядома. Можа, астатнія ўдзельнікі "N.R.M.". Засталося таямніцай і тое, для чаго гэта рабілася. Верагодна, Вольскі вырашыў стварыць нейкі новы праект, нават новы гурт, поўнасцю змяніць імідж, але пакінуць усё начынне. А выступаюць у масках, бо баяцца згубіць сваё старое "ego", а з ім свае лаўры, сваіх прыхільнікаў, усю шматгадовую працу над "N.R.M.". А можа, "Z" – эксперымент перад чарговай рэінкарнацыяй? Памятаеце, спачатку была "Мроя", потым "Незалежная Рэспубліка Мроя". Час пакажа.

А потым быў сапраўдны канцэрт. Спачатку гарадзенскія панк–банды "Кальян" і "Deviation", а потым "Крама", "Ulis", "N.R.M."! Кожны гурт сустракалі новым прылівам эмоцый, раз за разам усё мацнейшым. Напрыканцы прыйшоў час палякам пераможца імгненні незямной радасці. На сцэну вышлаў іхні славуты "Acid-drinkers". Тут мясцовыя не пашкадавалі стомленых ног і пазрываных галасоў – хоць нешта роднае за ўвесь дзень.

Вынікі

Варта сказаць дзякуй арганізатарам фестывалю, Беларускаму Аб'яднанню Студэнтаў. Усё было зроблена на вышэйшым узроўні: і размяшчэнне людзей, і ахова. Нават пажарная машына стаяла ўбаку. Тэхнічнаму абсталяванню фестывалю мог бы пазайздросціць хто заўгодна: найноўшая апаратура, цудоўнае асвятленне, гук, ад якога, напэўна, усе жыхары Грудзэка сталі саўдзельнікамі фестывалю, не выходзячы са сваіх хат. Хаця "Басовішча–2000" праходзіла пад правінцыйным горадам, яго арганізатарскі ўзровень быў настолькі высокі, што не сорамна і пазайздросціць. Паліцэйскія нават не выходзілі са сваёй машыны, а спецыяльная ахова, прызваная для таго, каб стрымліваць фэнаў, калі яны раптам пачнуць пераскокваць праз паўметровы сталёвы плот перад сцэнай, толькі хадзіла і пазяхала. Не спатрэбілася і медыцынская дапамога, хаця гледачы і слухачы, якія скакалі і задзіралі ногі вышэй за галаву, бясконца валіліся на зямлю. Іх заўсёды хутка падхоплівалі паплечнікі, зусім незнаёмыя людзі, не даючы зваліцца долу. Ніводнай бойкі, ніводнага галашэння.

Пасля фестывалю засталіся добрыя ўспаміны, падсвечаныя фотаздымкі і жаданне хутчэйшага новага ведовішча – развітвацца заўсёды сумна.

Непасрэдна з месца падзей Аляксей ЧУБАТ.

■ ДНІ

13 жніўня – **Дзень будаўніка**

14 жніўня – **75 год з дня нараджэння С. Міхальчука** (1925–1995), беларускага пісьменніка

75 год з дня нараджэння (1925) **В. Пратасені**, беларускага жывапісца

Кінатэатр «Радзіма», жнівень

Вялікая зала

11–13 **"Армія выратавання"**, Беларусьфільм, камедыя. 14–00, 18–00, 22–00

"Месца дзеяння – ЗША", ЗША, баявік 16–00, 20–00

15–20 **"Мой любімы марсіянін-2"**, ЗША, камедыя 14–00, 16–00, 20–00

"Гісторыя вечнага кахання", ЗША, меладрама 18–00, 22–00.

Для дзяцей

11 – **"Кароль Леў"**, ЗША (мульт.)

12 – **"Пастка для кошак"**, Венгрыя (мульт.)

13 – **"Самы смешны клоун"** (мульт.)

15 – **"Маленькі баец"**, Расія

16 – **"Прыгоды Пінокіо"**, ЗША

17 – **"Двое ў сваім родзе"**, ЗША

Пачатак аб 11-й гадзіне кожны дзень.

■ РЦГіЭ ПАВЕДАМЛЯЕ

Праверка на радыенукліды – бясплатная

МАЛАДЗЕЧНА. Меры радыяцыйнай абароны ўключаюць у сябе кантроль за ўтрыманнем радыенуклідаў у прадуктах харчавання. У перыяд нарыхтоўкі агародніны, ягад, грыбоў, лекавых раслін такі кантроль патрабуе асаблівай увагі як з боку спецыялістаў, так і ўсіх нас. Хаця вынікі аналізаў дадзеных радыелагічных даследаванняў, што паступілі з прадпрыемстваў, сведчаць, што нават не ўсе кіраўнікі разумеюць важнасць праблемы.

Фота IREX/ProMedia.
Пры зборы ці куплі грыбоў мала ў каго ўзнікае думка праверыць іх на наяўнасць радыенуклідаў. Але зрабіце гэта!

Не прадстаўленыя вынікі даследаванняў прадукцыі ААТ "Маладзечнагароднінагандаль", не ў поўным аб'ёме даследуецца нарыхтоўваемая прадукцыя прадмпрыемства "Маладзечанскі каапнарыхтпрам". Раней гэта звычайна тлумачылі адсутнасцю неабходных прыбораў. Але цяпер прыборамі забяспечаныя, штаты ўкамплектаваныя, а патрэбнай работы па кантролі не наладжана.

Пры дапушчальнай норме 370 БК/л выяўлена забруджванне ў курачках – 9168 БК/л і ў махавіках – 3638 БК/л, якія былі сабраныя каля в. Талуць Вілейскага раёна, а курачкі, сабраныя каля в. Заскавічы Маладзечанскага раёна, паказалі 685 БК/л. Гэта пры тым, што забруджаныя, зразумела, могуць быць не толькі грыбы.

Спецыялісты Маладзечанскага РЦГіЭ пастаянна падкрэсліваюць: радыяцыйная бяспека – гэта не міф, а рэальнасць. Адсюль і іхняя просьба: усё, што нарыхтоўваецца ў лясах, правярайце на ўтрыманне радыенуклідаў. У цэнтры гігіены і эпідэміялогіі даследаванні праводзяцца бясплатна (даведка ў Маладзечне 53335).

Аддзел радыяцыйнай гігіены Маладзечанскага РЦГіЭ, аддзел інфармацыі "РГ".

Вынікі радыелагічных даследаванняў прадуктаў, праведзеных Маладзечанскім райЦГіЭ з 4 па 10 жніўня. Гама–фон быў у межах 9–12 мР/гадз.

№ п/п	Віды прадукцыі	Колькасць пробаў	Фактыч. утрыманне Бк/кг	РДУ–99 Бк/кг	Месца адбору, збору
1.	Кавун	1	7,4	40	рынак
2.	Лекавая сыравіна	4	7,4	1850	вв. Стаўкі, Даманава, Шылавічы, Журыхі Вілейскага раёна; вв. Краснае, Лебедзева, Дравашы, Мясата, Скавародкі, Палачаны Маладзечанскага раёна; в. Нарач Мядзельскага раёна
3.	Кілбаса	1	7,4	180	МПЦ "Антанопаль"
4.	Кілбаса	1	7,4	180	Калгас "Гарадзілава"
5.	Селядцы	1	7,4	370	ПФ "Садас"
6.	Грыбы	19	18–260	370	
7.	Грыбы	10	395–1926	370	в. Слабада Мядзельскага раёна; вв. Любань, Талуць, Чарчонава, Паняцічы, Даманава Вілейскага раёна; вв. Раёўка, Рашоткі, Заскавічы Маладзечанскага раёна
8.	Чарніцы	1	7,4	185	в. Вязынь Вілейскага раёна
9.	Маліны (варэнне)	1	7,4	370	в. Маршалкі Валожынскага раёна
10.	Напіткі газіраваныя	3	7,4	370	СП "Каларыт–Lida"

Нядаўнімі распараджэннямі аблвыканкомаў "Аб мерах па папярэджанні распаўсюджвання забруджанай радыенуклідамі лесагаспадарчай прадукцыі і зніжэнні доз унутранага апраменьвання насельніцтва" у раёнах павінны быць створаныя групы спецыялістаў па выкараненні незаконных выпадкаў збору грыбоў і ягад, сенакашэння, выпасу скаціны, гандлю дарамі лесу без правядзення радыяцыйнага кантролю.

Гэтымі ж распараджэннямі рэкамендавана на месцах прыняць нарматыўныя акты, якія забаранялі б гандаль дарамі лесу ў неўстаноўленых месцах, а таксама продаж іх без праходжання радыелагічнага кантролю.

Даследаванні прадукцыі насельніцтва для асабістага выкарыстання павінны праводзіцца ва ўсіх установах, якія маюць падраздзяленні радыяцыйнага кантролю. Бясплатна і без выдачы сертыфіката.

Аддзел радыяцыйнай гігіены Маладзечанскага РЦГіЭ.

■ ЖЫЦЦЕ НАШАЕ

Заводы назапашваюць сыр і масла

МАЛАДЗЕЧНА. У сераду ў гарвыканкоме на нараду сабраліся прадстаўнікі прадпрыемстваў гандлю і банкаў. Першы намеснік старшыні гарвыканкома Яфім Ідэльчык праінфармаваў прысутных аб выкананні прадпрыемствамі (дакладней, іхнімі сталовымі і харчовымі магазінамі) рашэння аб назапашванні масла і сыру для рэалізацыі іх у зімовы перыяд.

За тыдзень да апошняга тэрміну выканання поўнасцю план закрылі ўсяго некалькі прадпрыемстваў. Ёсць і такія, якія яшчэ не пачыналі закладку. **Я. Ідэльчык** папярэдзіў, што "у выпадку сабатажу прадпрыемствы будуць пазбаўленыя ліцэнзій на права рознічнага гандлю".

Па стане на аўторак масла назапасілі 37 тон (са 111 запланаваных), сыру – 5,5 тон (з 36,5).

У ліку тых, хто заявіў аб немагчымасці выканання задання, прадстаўнікі "Электрамодуля" і "Спадарожніка". Апошняму заданне па масле ўсяго паўтоны, роўна столькі, колькі ў аднаго з індывідуальных прадпрымальнікаў (Я. Ідэльчык зазначыў, што гэты прадпрымальнік мае магазінчык у палову залы пасаджэнняў гарвыканкома, дзе і ішла нарада, і даўно забыўся на гэты план).

З "адмоўнікамі" будуць праводзіцца сустрэчы, падчас якіх, магчыма, адшукаюцца шляхі да выканання плана.

Аддзел інфармацыі.

Курсы валют НБ РБ

	3 жніўня	10 жніўня
Долар	795,00 руб.	**820,00** руб.
Нямецкая марка	372,52 руб.	**376,14** руб.
Літ	198,70 руб.	**204,95** руб.
Расійскі рубель	28,57 руб.	**29,60** руб.
Злоты	181,84 руб.	**187,88** руб.
ЕЎРА	728,58 руб.	**735,66** руб.

«Вулічныя» курсы ў Маладзечне

Долар	990 – 1010 руб.	**995 – 1010** руб.

Маладзечна. Цэны ў сераду на рынку

Прадукты	Цана (руб.) 02.08	09.08
Курыныя кумпячкі, 1 кг	1350	1350
Кілбаса с/вэндж., 1 кг	4522	4950
Сасіскі, 1 кг	1495	1395
Селядзец, 1 кг		800
Рыс, 1 кг	340	350
Грэчка, 1 кг	610	610
Цукар, 1 кг	475	465
Алей, 1 л	690	700
Яйкі курыныя, 1 дзес.	380	390
Маянэз, 250 г	150	160
Кава "Пеле", 100 г	900	900
Шпроты, бляшанка 160 г	290	280
Соус там. «Мінскі», 0,5 л	280	320
Лімоны, 1 кг	950	980
Апельсіны, 1 кг	530	540
Цыбуля рэпчатая, 1 кг	250	280
Капуста, 1 кг	100	100
Кавун, 1 кг		200
Дыня, 1 кг		700
Сялянскія прадукты		
Смятана, 1 л	700	600
Масла, 1 кг	1600	1500
Тварог, 1 кг	500	450
Малако, 1,5 л	200	200
Яйкі курыныя, 1 дзес.	480	500
Бульба маладая, малое вядро	500	400
Морква маладая, 1 кг	250	200
Персікі, 1 кг	850	880
Маліны, малое вядро	3000	3500
Чырвоныя парэчкі, малое вядро	1500	1500
Агрэст, малое вядро	2000	4000
Чарніцы, малое вядро	4000	4000
Вішня, малое вядро	3000	3000
Сліва, малое вядро		1300
Алыча, малое вядро	1500	1000
Агуркі, 1 кг	200	200
Памідоры, 1 кг	350	300
Яблыкі, 1 кг	200	250
Грушы, 1 кг	700	250

■ СПАЖЫВЕЦ

І ў ліпені скардзіліся на абутак

МАЛАДЗЕЧНА. За ліпень і першы тыдзень жніўня ў таварыстве абароны спажыўцоў зарэгістраваныя 24 заявы ад гараджан у сувязі з парушэннем іх спажывецкіх правоў. 23 звязаныя з пытаннямі гандлёвага абслугоўвання, 1 – па грамадскім харчаванні (у кафэ ў кубачку з кавай наведвальніца заўважыла таракана).

Калі ў першым летнім месяцыназіраліся скаргі па пытаннях працоўнага заканадаўства, бытавога і медыцынскага абслугоўвання, абслугоўвання АТС, то ў другім вялікую долю склалі прэтэнзіі па якасці абутку.

Старшыня таварыства **Уладзімір Клешч** тлумачыць гэта тым, што ліпень – разгар курортнага сезона, і большасць спажыўцоў якраз у гэты тэрмін робіць больш–менш значныя для сябе пакупкі.

У. Клешч для чытачоў "РГ" дае наступныя парады, якія змогуць дапамагчы вам пазбегнуць непрыемнасцяў пры ажыццяўленні гандлёвых аперацый.

1. Не купляйце тавар у гандлёвым пункце, што першы трапіўся вам на вочы (пагледзіце на цэны і якасць тавару ў іншых месцах).

2. Правільна афармляйце пакупку (заўсёды патрабуйце таварны чэк).

3. Не спяшайцеся пры афармленні пакупкі (асабліва, калі вас прыспешвае прадавец. Чым даражэйшы тавар, тым больш часу ўдзяляйце яго праверцы на якасць).

4. Для дарагой пакупкі выбірайце максімальна добрую якасць (хутчэй за ўсё, такую рэч вы купіце не адразу).

5. Выбірайце добры магазін (не абавязкова самы дарагі, лепш больш надзейны).

6. Не купляйце з рук ежу і лекі.

Ведайце свае правы і будзьце гатовыя за іх змагацца (калі будзе патрэбна, звяртайцеся ў суд, не палохайцеся гэтага).

Юрый КАРПІЦКІ.

■ ЛЕТА

Немцы ў "Зубраняці"

МЯДЗЕЛ. Два тыдні ў летніку "Зубраня" адпачывалі больш за 30 дзяцей з Нямеччыны ад 12 да 19 год. Нічога асаблівага для немцаў не рыхтавалі, жылі, забаўляліся яны, як і беларусы.

Прыязджаюць немцы ў "Зубраня" ужо сёмы год – відаць, падабаецца. Адметна, што запрашалі іх на Нарач па звычайных аб'явах: хто хоча адпачыць у Беларусі?

Алесь ВЫСОЦКІ.

Якія выбары нам прапануюць?

На 15 лістапада назначаныя выбары ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. У парламент, закон аб якім яшчэ не прыняты.

Што чакаць ад выбараў, якія маюць адбыцца? Па якіх правілах яны будуць праходзіць? Ці змогуць яны вырашыць тыя складаныя палітычныя і прававыя праблемы, што ўзніклі ў краіне пасля рэферэндуму 1996 года?

Куды прапануюць выбіраць?

Улады не хаваюць, у які менавіта парламент будуць праходзіць выбары. Гэта – праславуты Нацыянальны сход. Нагадаем: яго ніжняя палата – Палата прадстаўнікоў – была ўкамплектаваная з дэпутатаў распушчанага Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Прававой асновай паслужыў указ А. Лукашэнкі ад 27 лістапада 1996 года "Аб адабрэнні спісу дэпутатаў Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь, уключаных у склад Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь". І верхняя палата Нацыянальнага сходу была створаная на падставе сумніўнага ў сваёй законнасці дэкрэта ад 11 снежня 1996 года "Аб зацвярджэнні Палажэння аб выбарах членаў Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь".

Мінула амаль чатыры гады. "Назначаны" А. Лукашэнкам парламент не атрымаў ні міжнароднага прызнання, ні даверу насельніцтва краіны. Да цяперашняга часу ніхто не можа разабрацца, каго прадстаўляюць "палатачныя" дэпутаты? Такое самае пытанне ўзнікае і ў адносінах да членаў Савета Рэспублікі: ці можна іх лічыць прадстаўнікамі народа, і на якой падставе А. Лукашэнка узурпіраваў права назначаць восем "сенатараў"?

Падрыхтаваны праект закона "Аб Нацыянальным сходзе Рэспублікі Беларусь" пазбаўляе парламент важнейшых функцый заканадаўчага органа. Скліканне сесій, павесткі яго пасяджэнняў, унясенне, абмеркаванне і прыняцце законаў пастаўленыя пад жорсткі кантроль прэзідэнта. Парламент поўнасцю залежыць ад "прэзідэнцкай касы". Ён не можа ўносіць папраўкі ў Канстытуцыю і тлумачыць яе.

Адных гэтых "навацый" дастаткова для таго, каб пераканацца ў палітычнай і прававой "імпатэнцыі" будучага парламента.

Па якіх правілах пройдуць выбары?

Нядаўна прыняты Выбарчы кодэкс устанаўлівае мноства "абмежавальнікаў" у праве грамадзян вылучаць сваіх прадстаўнікоў у парламент. У прыватнасці, кандыдатамі ў дэпутаты не могуць быць вылучаныя асобы, якія маюць не знятую судзімасць. Дадзенае палажэнне супярэчыць арт. 64 Канстытуцыі. Ён пазбаўляе пасіўнага выбарчага права толькі грамадзян, прызнаных судом недзеяздольнымі, і асоб, якія ўтрымліваюцца па прыгаворы суда ў месцах пазбаўлення волі. Канкрэтна гэта азначае, што М. Чыгір, М. Статкевіч, В. Шчукін, у дачыненні да якіх прымененыя ўмоўныя меры пакарання і адтэрміноўка ў выкананні пакарання, па Выбарчым кодэксе не будуць дапушчаныя да ўдзелу ў выбарах, хаця па Канстытуцыі яны такое права маюць.

Трэба звярнуць увагу на захаванне мажарытарнай сістэмы выбараў, якая даказала сваю надзейнасць у гады савецкай улады. Яна дазваляе кантраляваць працэс рэгістрацыі кандыдатаў у дэпутаты і на 100% гарантуе выбранне "сваіх".

Гранічна абмежаваныя магчымасці кандыдатаў пры праводзенні перадвыбарнай агітацыі. У той жа час, захаваны вельмі савецкі падыход да фінансавання выбараў – толькі за кошт рэспубліканскага бюджэту. На выбарчы кампаніі кандыдату выдзяляецца не больш за 50 МЗП. Што можна зрабіць на гэтыя грошы? Толькі што аддрукаваць 1000 лістовак.

Прапануемы ў Кодэксе механізм кантролю за выбарамі не забяспечвае празрыстасці выбараў. Наадварот, ён адкрывае шырокія магчымасці для падтасовак і іншых фальсіфікацый.

Некалькі слоў пра папраўкі ў Выбарчы кодэкс, якія былі прастаўлены ўладай як вынік дзейнасці праславутага "грамадска–палітычнага дыялогу". Вылучым асноўныя з іх і ацэнім іх значэнне для выбарчага працэсу.

1. У новай рэдакцыі артыкула 13 ужываецца тэрмін "назіральнік" і расписаны яго правы. Аднак гэтых правоў яўна недастаткова для забеспячэння надзейнага кантролю за выбарамі. Акрамя таго, некаторыя з іх рэалізаваць будзе складана. Напрыклад, назіральнікі маюць права знаёміцца з пратаколамі ўчастковых камісій аб выніках галасавання, але копіі пратаколаў яны павінны рыхтаваць сваімі сіламі і сродкамі. У той жа час, назіральнікам забараняецца "ствараць перашкоды ў правядзенні галасавання", "знаходзіцца ля сталоў выдачы бюлетэняў, ля кабін і скрынь для галасавання" і г. д.

2. Зменены парадак запаўнення выбарчага бюлетэня. Пры галасаванні выбаршчык можа ставіць любы знак у пустым квадраце, размешчаным справа ад прозвішча таго кандыдата, за якога ён галасуе.

3. Палітычныя партыі атрымалі права вылучаць кандыдатаў у дэпутаты пры ўмове, калі на тэрыторыі адпаведнага раёна, горада ёсць створаная ва ўстаноўленым парадку да назначэння выбараў арганізацыйная структура партыі. Першапачаткова патрабавалася мець у акрузе пярвічную арганізацыю, зарэгістраваную ў мясцовых органах улады.

4. Новай з'яўляецца норма, якая абавязвае кандыдатаў у дэпутаты прадастаўляць дэкларацыю аб сваіх даходах і маёмасці.

Не трэба быць аналітыкам, каб зразумець касметычны характар унесеных у Выбарчы кодэкс паправак.

Што дадуць выбары?

Правядзенне выбараў у Нацыянальны сход, які першапачаткова пазбаўлены асноўных атрыбутаў парламента (незалежнасць, паўнамоцнасць, самастойнасць), у прынцыпе, нічога не зменіць у палітычным жыцці краіны. Адзін бяссільны парламент зменіцца другім. Нязменнай застанецца індывідуальная ўлада. Парламент будзе выконваць чыста дэкаратыўную ролю.

Пры ўстаноўленых Выбарчым кодэксам правілах ніхто з апазіцыі ў парламент проста не трапіць. Таму для яе няма розніцы – удзельнічаць у выбарах ці не ўдзельнічаць. Вынік будзе той жа – нулявы. На той выпадак, калі нехта з "чужакоў" усё ж прабярэцца ў парламент, прадугледжаны механізм так званага датэрміновага адклікання. Крайняй мерай можа стаць роспуск любой з палат парламента.

Прадугледжаны пераход на прафесійны прынцып фарміравання "ніжняй" палаты. Магчыма, гэта некалькі павысіць якасць заканадаўчай дзейнасці. Але ў любым выпадку захаваецца залежнае становішча парламента ад выканаўчай улады, і гэта – вырашальнае.

Як і раней, законы будуць прымацца пад дыктоўку чыноўнікаў з адміністрацыі кіраўніка дзяржавы.

Які парламент нам патрэбны?

У святле апошніх падзей становіцца ўсё больш відавочнай неабходнасць аднаўлення ў краіне незалежнага парламента, які з'яўляецца выразнікам волі нацыі і дзейнічае ў інтарэсах усяго народа.

Па меркаванні незалежных экспертаў, Беларусі патрэбны аднапалатны парламент. З улікам колькасці насельніцтва і адміністрацыйнага дзялення краіны, дастаткова 260 дэпутатаў. Абраны на 5 год, ён павінен быць пастаянна дзейнічаючым і прафесійным органам улады.

Для паспяховага выканання сваіх функцый парламент павінен мець аўтаномныя фінансавыя, матэрыяльна–тэхнічныя і арганізацыйныя магчымасці.

Мы – на парозе перамен. Гэтыя перамены залежаць ад нас, ад нашага выбару, калі ўвосень мы пойдзем да выбарчых урнаў. Пойдзем мы на выбары або праігнаруем іх – павінен вырашыць кожны выбаршчык. Але ў любым выпадку гэта павінна быць асабліваe рашэнне, каб не падмануцца, паддаўшыся на ўгаворы "штатных" зазывалаў і агітатараў. Выбар трэба зрабіць асабісты, зыходзячы са сваіх адносінаў да палітыкі уладаў. А яшчэ трэба падумаць пра перспектывы развіцця краіны. Жадаем мы таго ці не, але нам давядзецца выходзіць з "балота", у якім мы топчамся вось ужо колькі год, на прамую дарогу еўрапейскай цывілізацыі і аднаўляць разбураную ў лістападзе 1996 года дзяржаўнасць.

Міхаіл ПАСТУХОЎ, доктар юрыдычных навук, кіраўнік Цэнтра прававой абароны СМІ пры грамадскай арганізацыі (ГА) "Беларуская асацыяцыя журналістаў".

З моманту знікнення нашага калегі Зміцера Завадскага мінула

35 дзён

■ ГРАМАДСТВА

З 1 жніўня ў Беларусі ўстаноўлены новыя памеры пенсій

МІНСК. З 1 жніўня ў Беларусі павышаюцца памеры пенсій. Мінімальная пенсія ў жніўні, разам з устаноўленай урадам даплатай да яе, будзе роўная 15 тысячам 963 рублям. Гэта на 10,8% вышэй за мінімальную выплату ў ліпені пенсіянерам па ўзросту, якія маюць 25-гадовы, а для жанчын 20-гадовы працоўны стаж.

З 1 жніўня, адпаведна, узрастуць і мінімальныя пенсіі па інваліднасці з нагоды страты кармільца, сацыяльныя пенсіі, а таксама памеры надбавак і павышэнняў да пенсій, устаноўленыя ў працэнтных адносінах да мінімальнай пенсіі па ўзросце.

Чарговае павышэнне пенсій звязана з павелічэннем бюджэту пражытачнага мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва ў цэнах чэрвеня 2000 года.

Максім ЦІТОЎ, БелаПАН.

■ КРЫМІНАЛ

Не чакай мяне, мама, залётнага сына

Чаму дзецям падабаюцца дарослыя гульні

МАЛАДЗЕЧНА. Яны любяць апранацца ў чорнае, як крутыя гангстэры, але часцей за ўсё, нацягваюць на сябе ўсё, што знойдуць дома. Яшчэ не прапітае бацькамі, альбо нарабаванае падчас апошняй "ходкі". Яны лічаць, што ўсе, кожны з нас ім за нешта вінаватыя, і таму "здымаюць" даніну, пралазячы ў адчыненыя форткі і аўтамабілі. Часам з халоднай развагай робяць спробы знішчыць тых, хто ім замінае, не ў той момант узнікае на шляху. Яны нікога не любяць, бо самі не зведалі, што гэта такое. Затое жорсткасці і адчування непатрэбнасці адхапілі аж залішне. Яны нікога не баяцца – і "дзядзьку міліцыянера", або "мента" (як часцей за ўсё, і кажуць), таксама. Яны зламалі сваё жыццё яшчэ нават не зведаўшы, што гэта такое – сапраўднае жыццё. Яны, па ідэі, павінны быць нашай будучыняй, а сталі нашым сапраўдным і, хутчэй за ўсё, мінулым...

Яны – гэта непаўналетнія бандыты, яшчэ, у большасці сваёй, дзеці, якія нават не ўсведамляюць велічыню ярлыка, павешанага на іх грамадствам, – злачынца.

– Ты раскайваешся ў тым, што ўчыніў? Зрабіў высновы? – пытаецца адзін з членаў камісіі па справах непаўналетніх у хлопца ў зашмальцаваных джынсах з нахабна–самаўпэўненым поглядам. Той пераміnaецца з нагі на нагу і ўсім сваім выглядам паказвае, як яму тут сумна.

–Так, раскайваюся, раскайваюся... Кажы...

Гэта з іншага кута кабінета адказвае за яго маці. Падказвае. Бо сам ён наўрад ці што зразумеў. "Піў і піць буду вам на злосць", – здаецца, уголас мяркуе 14–гадовы хлопчык, якому горыч віна, мабыць, саладзейшая за глыток "Колы". Яму гэта норма, як і для многіх яго сяброў. Своеасаблівы атэстат дарослaсці. Збіраюць на пляшку віна, ідуць, часцей за ўсё, на тэрыторыю дзіцячых садкоў і пад покрывам ночы, перадаючы з рук у рукі бутэльку з "цудадзейным" пітвом, на некалькі гадзін становяцца "дарослымі", моцнымі, здатнымі на ўсё. І дзівяцца потым бацькі, калі ім сярод ночы тэлефануюць з міліцыі: ваш сын у нас.

Іншым разам нават званок сярод ночы, наогул, ніякіх пачуццяў не выклікае. У Маладзечне больш за 300 нядобранадзейных сем'яў, існаванне якіх само па сабе выклікае роспач. Маці – былая судзімая, любіць выпіць, калі няма бацькі, уладкоўвае асабістае жыццё. Бацька, родны ці айчым, знаходзіцца за кратамі, калі не – беспрабудна п'е, б'е жонку, дзяцей. Гэты набор можа вар'іраваць, але, у асноўным, падлеткі з такіх сем'яў з лёгкасцю ідуць на парушэнне закона, іншым разам не ўсведамляючы сваю віну.

Быў выпадак, калі ў адной з маладзечанскіх сем'яў апошнім быў прапіты нават... унітаз. Дзеці мусілі ісці пабірацца. Ды магчымасць пакаштаваць лёгкага хлеба пераадольвае. Дзеці крадуць. Залазяць у кватэры і выносяць тое, што трапляе на вочы, што можна хутка прадаць, з'есці. Больш нічога. Людзі, якія доўгі час працуюць з "цяжкімі" дзецьмі, кажуць: злачынцамі і нараджаюцца, і становяцца. Апошняе больш верагодна.

Іншым разам бацькі і дзеці "працуюць" на пару. Нядаўна з ЗЛМК звольнілі работніка, які перадаў сыну з тэрыторыі завода 2 вядры з цвікамі. Маўляў, у гаспадарцы спатрэбяцца. Дзе гарантыя, што ў наступны раз у гаспадарцы не спатрэбіцца, скажам, аўтамабіль?

Сапраўдным, на нейкі час, няўлоўным прывідам стаў для гараджан і міліцыі безабаронны знешне хлопчык Сяргей. Выглядае ён год на 11, на самой справе яму – 15, а ішоў на злачынствы з зайздросным спакоем і рашучасцю мацёрага бандыта. За ім цягнецца больш за дзесятак крадзяжоў. Гэта цяпер прэстыжна – прайсці "турэмныя ўніверсітэты"?

І ён пайшоў за краты, каб потым вярнуцца і стаць рэцыдывістам: ачышчаныя духоўна з турмы не вяртаюцца.

Ёсць у Маладзечне сям'я, дзе бацькі займаюць віднае становішча ў горадзе, забяспечаныя матэрыяльна. Маюць сына з належным, як яны думалі, выхаваннем. Ды, на жаль, не ўлічылі асаблівасцяў забаў сучаснай моладзі. Сын з сябрам выпіў і так, дзеля куражу, абрабаваў дачніка, які вяртаўся з позняй электрычкі. Хлопцы знялі з бедалагі куртку і забралі рукзак, у якім была... паўтарачка малака. У выніку - два гады пазбаўлення волі з адтэрміноўкай.

Работнікі цэнтра сацыяльнага абслугоўвання сям'і і дзяцей разам з супрацоўнікамі міліцыі перыядычна завітваюць "у госці" да нядобранадзейных сем'яў, каб лішні раз упэўніцца, што пакуль усё ціха. Праводзяць трэнінгі з бацькамі, размаўляюць з дзецьмі. Метадам спецыяльна распрацаваных тэстаў правяраюць адэкватнасць рэакцыі у той ці іншай сітуацыі дзяцей. Да падлеткаў з адхіленымі ад нормы паводзінамі прыглядаюцца больш пільна. Яны, лёгкаўзбуджальныя і нервовыя, часцей за ўсё, і аказваюцца патэнцыяльнымі злачынцамі.

По колькасці зарэгістраваных фактаў дзіцячай злачыннасці Маладзечна займае апошняе месца ў вобласці. Прыкладам, у Барысаве за мінулы год непаўналетнія здзейснілі 185 злачынстваў, у Салігорску – 71, у Жодзіне – 57, у Слуцку – 47.

Нягледзячы на тое, што дзіцячая злачыннасць у Маладзечне знізілася ад 154 выпадкаў у 1995 годзе да 30 у 1999 годзе, якасна, калі можна так сказаць, яна вырасла. З'явіліся добра арганізаваныя банды падлеткаў, якія ўлічваюць усе "тонкасці сваёй прафесіі". Гэта, у асноўным, крадзяжы. Але калі раней кралі абаранкі і гумкі з латкоў сярод белага дня, то цяпер гэта прадуманыя злачынствы з чорнымі маскамі, заклеенымі дзвярнымі вочкамі. Ёсць у іх і тое, пра што ранейшыя злачынцы маглі толькі марыць, – зброя. Усімі гэтымі прыёмамі карысталася банда юных маладзечанцаў, суд над справамі якіх нядаўна скончыўся. Зусім не па-дзіцячы яны планавалі свае злачынствы. І ажыццяўлялі іх з не меншым спрытам. Больш сталыя, ужо адпраўленыя па этапе, іншыя, маладзейшыя, атрымалі адтэрміноўку выканання прыгавору.

Адна з цэнтральных фігур групоўкі – Сяргей – у адрозненне ад іншых, выхадзец з больш–менш прыстойнай сям'і. Маці яго – педагог. Дзяцінства Сяргея было не з лёгкіх: незаконнанароджаны, бацькі мацеры да дзесяці год яго не прымалі. Вучыўся ў адной са школ раённага гарадка. Яшчэ тады на дыскатэцы даў паспытаць вастрыню нажа даволі сталаму мужчыне. Да ўступлення ў банду ён быў асуджаны, меў дастатковы досвед для таго, каб стаць адным з кіраўнікоў групоўкі. Падняць прэстыж сярод саўдзельнікаў дапамог выпадак, калі для папаўнення арсеналу зброі групоўкі паляўнічай стрэльбай ішоў рабаваць кватэру сябра і сустрэўся з нечаканай сведкай—школьніцай. Ваўчаня некалькі разоў заўзята ўдарыла нажом у шыю дзяўчыне. На шчасце, школьніца выжыла. Гэта і стала апошнім злачынствам банды.

Маці Сяргея, мусіць, здагадвалася пра тое, як "бавіў" вольны час яе сын. І маўчала. А нядаўна падала заяву на ўручэнне ёй ордэна мнагадзетнай маці.

Жанна ЛАЗОЎСКАЯ.

■ ПЕРШАЯ ЛІГА

Паражэнне застаецца паражэннем

5.08 Лунінец–Маладзечна 2:0 (1:0)

Галоўны арбітр – Браніслаў Ясінскі (Мінск)

Галы: 41, 46

Прапануем чытачам пасляматчавыя каментарыі галоўных трэнераў каманд.

Якаў Шапіра ("Лунінец"):

– Мы трымалі ніці гульні ў сваіх руках. Стварылі пяць момантаў, з якіх рэалізавалі два. Не скарысталі свае шанцы забіць Лясун і Новаш. Спачатку Аляксандр не замкнуў прастрэл у чатырох метрах ад варот, а потым мяч пасля яго ўдару трапіў у штангу. А нашыя сапернікі за ўвесь матч стварылі нуль галявых момантаў.

Людас Румбуціс ("Маладзечна"):

– Мы прапусцілі два непатрэбныя мячы, таму і прайгралі. Але лічу, "Лунінец" атрымаў заслужаную перамогу. Пры ліку 0:0 суддзя павінен быў назначыць пенальці ў вароты Дразда. Міхалёў зрабіў перадачу ўразрэз на Шаўрова. Павел выйшаў бы адзін на адзін з галкіперам, каб яго не затрымалі за майку.

Сідарэнка (Лукін, 70) Шаўроў
Міхалёў
Крывіцкі (Вільтоўскі, 46) Вострыкаў
Бычкоўскі
Дз. Кабельскі
Сысой Рагуновіч
Мурравейнікаў (Дарахавіч, 65)
Рубацкі

Погляды галоўных трэнераў каманд–сапернікаў на справаздачны матч розныя. А памочнік Людаса Румбуціса Андрэй Шаліма, як і Шапіра, лічыць, што лідэры чэмпіянату за ўсю гульню не стварылі ніводнага галявога моманту. Каму тут верыць, невядома. Але паражэнне ў любым выпадку застаецца паражэннем.

Тарпеда – Дынама–Юні 5:1, Рагачоў–ДЮСШ–1 – Свіслач–Дах 1:2, Зорка–ВА–БДУ – Трактар 3:2, Граніт – Палессе 4:1, Нёман – Орша 1:0, Кераміка – ЗЛіН 1:2, Хімік – Вейна–Днепр 1:0.

Юлія ВАНСЛАЎ.

Фота з Internet-архіва «РГ».
Камусьці, мусіць, баліць. Хаця лепш трываць боль пры такіх трыбунах, чым выходзіць гуляць без балельшчыкаў.

■ АНАЛІЗ

Хто стане галоўным героем?

МАЛАДЗЕЧНА. Паражэнне мясцовага ФК у Лунінцы скараціла яго адрыў ад каманды Якава Шапіры і жодзінскага "Тарпеда" на два ачкі. Нельга забывацца на іншых сур'ёзных сапернікаў – "Граніт" і "Свіслач–Дах".

Падчас паўзы ў чэмпіянаце каманды ўзмацніліся:

"Маладзечна" – Аляксандр Вострыкаў ("Дынама–2"), Аляксандр Вільтоўскі ("Лунінец"), Сяргей Сідарэнка ("Рагачоў–ДЮСШ–1");

"Лунінец" – Юрый Дарашкевіч (БАТЭ), Міхаіл Канапелька ("Таўрыя", Сімферопаль), Ігар Цаплюк ("Граніт"), Аляксей Адаміцкі ("Шахцёр");

"Граніт" – Дзмітрый Каўтовіч (пачынаў сезон у "Нёмане–Белкардзе"), Ашот Багіран ("Белшына");

"Свіслач–Дах" – Віталь Азараў ("Белшына").

Як бачна, найбольшы апетыт тут выявіў "Лунінец". Дарэчы, адзін з яго навабранцаў – Дарашкевіч – забіў мяч у вароты Рубацкага.

"Лунінец" перамог "Маладзечна", Шапіра перамог Румбуціса... Але гэта пакуль тычыцца аднаго матча.

Людас Іонавіч гаворыць:

– Мы прайгралі гульню, а не першынство. Будзем па-ранейшым працягваць барацьбу за выхад у вышэйшую лігу. Тым больш, у чэмпіянаце лідзіруе ФК "Маладзечна", а не "Лунінец".

Аптымізм Румбуціса прымушае не расцэньваць паражэнне ад каманды Шапіры як пачатак канца. Наперадзе яшчэ чатырнаццаць серый футбольнага спектакля "Першая ліга". Цікава, хто будзе яго галоўным героем, а хто з'явіцца ў эпізодах?

Юлія ВАНСЛАЎ.

Маладзечна	36
Лунінец	34
Тарпеда	34
Граніт	31
Свіслач–Дах	29
Керамік	27
Нёман	25
Орша	25
Рагачоў–ДЮСШ–1	21
Дынама–Юні	20
ЗЛіН	20
Зорка–ВА–БДУ	19
Трактар	18
Хімік	12
Вейна–Днепр	5
Палессе	1

Бамбардзіры: У. Таран (Тарпеда), А. Турчыновіч (Маладзечна) – па 9.

На гэтым тыдні гуляюць

12.08 Маладзечна – Рагачоў
Чысць, 18-00. У першым крузе 0:0 на выездзе.
12.08 Смаргонь – Арбіта (Мінск)
+0=1-0 0-0. У першым крузе 0:0 на выездзе.
12.08 РШВСМ-Алімпія (Мінск) – Забудова
+3=1-1 6-3. У першым крузе 2:2 (Антановіч, Балыкін) дома

11 – 13 жніўня паблізу чыгуначнага прыпынку "Вязынка" будзе праходзіць шосты Рэспубліканскі турысцкі злёт "Тата, мама, я – спартыўная сям'я".

Турклуб "Пілігрым" запрашае ўсіх жадаючых у склад каманды для ўдзелу ў злёце. Можна – сем'ямі.

Збор у суботу ў 8.00 ля прыгарадных кас станцыі Маладзечна. Клуб аплаціць праезд і накорміць супам з кашай. Пры сабе мець рыштунак для начлегу. Апранацца згодна з надвор'ем.

Аддзел інфармацыі.

■ АМАТАРСКІ ФУТБОЛ

Чэмпіянат і Кубак Маладзечна

МАЛАДЗЕЧНА. Завяршыліся спаборніцтвы за Кубак горада. Удзельнічалі дванаццаць каманд. Папярэднія гульні прайшлі з выбываннем, а фінальныя – па кругавой сістэме. Пераможцамі сталі "Лакаматыў", "Кірмаш" і "Унікаб".

Працягваецца чэмпіянат горада. Трыо лідэраў: 1. "Пуцеец". 2. "ЗЛМК". 3. "Кірмаш". Лепшы бамбардзір пакуль – **Алег Сіткові**ч ("Кірмаш") – 5 мячоў.

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ НАШЫЯ ІНТЭРВ'Ю

Энтузіяст Анатоль Ішчанка: «Хто, калі не я?!»

МАЛАДЗЕЧНА. Анатоля Ішчанку ў горадзе ведаюць, бадай, усе аматары спорту. У многім дзякуючы яго намаганням аматарскі футбол у рэгіёне не проста існуе, а развіваецца. Штогод праходзяць чэмпіянат Маладзечна, спаборніцтвы на Кубак горада, турнір "Залатая восень", першынствы сярод школ і навучальных устаноў, турнір памяці А. Бохана.

На футбол Анатоль «захварэў» у 13–гадовым узросце, калі пераехаў жыць у Краматорск, што каля Данецка. Ужо праз чатыры гады заняткаў у Доме піянераў ён выступаў у чэмпіянаце СССР сярод юнакоў за данецкі "Шахцёр".

Фота з архіва А. Ішчанкі.
Такім Анатоль Ішчанка прыехаў у Маладзечна.

А ў Маладзечне Ішчанка апынуўся выпадкова. Падчас свайго знаходжання ў Пецярбургу ён пазнаёміўся з сябрам вядомага маладзечанскага футбаліста таго часу Золі Сіроткіна. Анатоль заўсёды жадаў гуляць на Беларусі, і таму паехаў у каманду, пра якую яму расказаў выпадковы знаёмы. У новы горад, які потым стаў для яго родным.

Але на кар"еру футбаліста юнаку давялося забыцца – у адным з матчаў ён атрымаў сур"ёзную траўму. Тым не менш, спорт не закінуў. Скончыў івана–франкоўскі тэхнікум фізічнай культуры, працаваў інструктарам па спорце ў маладзечанскім грузавым аўтапарку. Непрацяглы час займаўся судзействам на рэспубліканскім узроўні. Былі і восем год работы выкладчыкам фізвыхавання ў музвучылішчы (дарэчы, Анатоль Ішчанка завочна скончыў факультэт фізвыхавання Чарнігаўскага педінстытута). Потым яго запрасілі ў маладзечанскую спецыялізаваную футбольную школу, якая з цягам часу пераатварылася ў ДЮСШ. У апошняй ён адпрацаваў больш за дзесяць год. Тыдзень таму былога трэнера прызначылі выканаўчым сакратаром рэгіянальнай федэрацыі футбола.

– Планаў у мяне шмат, – гаворыць новапрызначаны сакратар.

– Напрыклад ?

– Перш за ўсё, патрэбна звярнуць увагу на праблемы аматарскага футбола. Турніры праводзяцца ў жудасных умовах. Фактычна, у нас засталося толькі адно поле на стадыёне СШ №5. А яго стан staноўча ацаніць таксама нельга. Каля ПТВ–135 планавалі зрабіць комплекс палёў. Работу пачалі і кінулі. Поле стадыёна ДЮСШ таксама патрабуе рэканструкцыі. Там праводзяцца розныя турніры, там трэніруюцца "Забудова" і "Маладзечна", гуляюць дзеці. Непадалёку ад СШ №9 знаходзіцца неблагое поле. Там патрэбна толькі перанесці вароты, ліквідаваць няроўнасці, ўстанавіць лаўкі. І можна будзе праводзіць турніры.

– Па футболе менавіта сярод мужчын?

– Лічу, жаночы футбол у Маладзечне таксама павінен быць. Гэта ж прыгожа! Дарэчы, настаўнік фізвыхавання СШ №12 некалі займаўся футболам з дзяўчынкамі 6–7 класаў. Але нам патрэбны прафесійны жаночы футбол, а для гэтага неабходна мець грашовыя сродкі.

– І жаданне дзяўчат гуляць у футбол.

– Так, гэта ці не галоўнае. Спортам варта займацца з цікавасцю. Колькі год таму нават домакіраўніцтвы выстаўлялі свае каманды на турніры. Цяпер, на жаль, такое не практыкуецца.

– Цяпер шмат што не практыкуецца. Прыкладам, не існуе клуб аматараў футбола.

– Гэтую памылку абавязкова выправім! Патрэбна, каб балельшчыкі маглі атрымліваць любую інфармацыю пра спартыўнае жыццё ў рэгіёне. Наладзім выпуск вымпелаў і праграмак на матчы. Я паспрабую гэтаму пасадзейнічаць.

– Але вам патрэбныя паплечнікі.

– Іх пакуль няма. Буду працаваць адзін.

– Вам гэта патрэбна?

– Гэта патрэбна маладзечанскім аматарам футбола. Заўсёды гавару сабе: хопіць! Але раптам тэлефануюць знаёмыя, цікавяцца, ці будуць праходзіць турніры. І я зноў займаюся іхняй арганізацыяй, практычна за бясплатна.

– Затое вы сапраўдны энтузіяст.

– Магчыма. З іншага боку, калі не я, то хто зоймецца праблемамі развіцця аматарскага футбола ў Маладзечне?

Юлія ВАНСЛАЎ.

Табло

■ **Лёгкая атлетыка**

БРЭСТ. Чэмпіянат Беларусі па лёгкай атлетыцы (адначасова – адборачны тур перад Алімпіядай).

У бегавых дысцыплінах 5 і 10 кіламетраў перамагла **Аксана Васілеўская**. Прызёрамі чэмпіянату сталі прадстаўнікі рэгіёна – дыскаболы **Васіль Капцюх** і **Аляксандр Малашэвіч**.

Сяргей ГАЙКОВІЧ.

МЯДЗЕЛ. **Аляксандр Быкаў** і **Юрый Паспелаў** выйгралі парны марафон у сваёй узроставай групе ў трэцім чэмпіянаце РБ па бегу па шашы.

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ **ВЕСЛАВАННЕ**

МЯДЗЕЛ. **Андрэй і Святлана Зарэцкія, Вольга і Ірына Артаевы** і **Кацярына Місуна** ў складзе зборнай Мінскай вобласці па веславанні на байдарках і каноэ паедуць на восьмыя рэспубліканскія юнацкія спартыўныя гульні, якія пройдуць у Брэсце.

Юлія ВАНСЛАЎ.

Арбіта – Лакаматыў 1:1, РВАР – Старыя Дарогі 1:1, Акадэм–Славія – Дынама–2 1:1, Верас – РШВСМ–Алімпія 1:4.

Дарыда	33
РШВСМ–Алімпія	28
Азерцы	26
Лакаматыў	26
Акадэм–Славія	25
Верас	23
Смаргонь	20
Дынама–2	19
Старыя Дарогі	17
РВАР	15
Арбіта	12
Забудова	9

■ **ДРУГАЯ ЛІГА**

5.08 Забудова–Азерцы (Глыбокае) 1:2

Склад: Мароз, Касцюкевіч, Смірноў (Фірсанаў, 71), Гулевіч, Відрук, Дз. Мятліцкі (Лужынскі, 46), Садчанка (Антановіч, 46), Татун (Рыгаровіч, 84), Казяк, Макрыцкі, Млечка, (Чарнель, 77).

Галы: Гулевіч (54); 69, 84.

На 67–й хвіліне Гулевіч не рэалізаваў пенальці.

5.08 Дарыда (Мінскі р–н) – Смаргонь 3:0

Склад: Анд. Канапелька, Іваноў, Чарнуха, Якубіцкі, Юркевіч, А. Канапелька (В. Курак, 62), Дукса, Селіванаў (Карабінскі, 69), Дзігілевіч, Шагойка, Шпакоўскі (Шаблінскі, 85).

Юлія ВАНСЛАЎ.

■ **ПЕРШЫНСТВО МІНСКАЙ ВОБЛАСЦІ**

4.08 "Металург" (Беразінскае) – "Вілія" (Вілейка) 4:0

Галы: А. Макей (36, 71, 83), Сакові (86).

"Металург": Шыман, В. Ваўчок, Байлукоў, Вашкевіч, І. Макей (Маліноўскі), Саковіч, Л. Аўдзевіч, Янель, Альховік (Сачук), А. Макей, Мандрык (Хадасевіч).

"Вілія": Зінкевіч, Гіль, Гулевіч, Судніковіч, Юхнавец, Грэцкі, Апяцёнак, Капцюг, Шыла (Пашкевіч), В. Губіч, Альшэўскі.

Пачаўся другі круг у абласным першынстве па футболе. У рэгіянальным дэрбі зноў мацнейшы "Металург". Нагадаем, у першым конкурсе беразінцы святкавалі перамогу над віляйчанамі з такім жа лікам. Тады **Аляксандр Макей** вызначыўся аднойчы, а цяпер зрабіў хет–трык.

Мікалай ХАДАСЕВІЧ.

■ КОНКУРСЫ

Зарабі білеты ў кіно

Адказы на пытанні мінулага нумара.

1. Месца выпіўкі

Гэта небезвядомы многім (завочна, у асноўным) Манхэтэн.

2. Двайное забойства

Забойца працаваў судова–медыцынскім экспертам і пакінуў на месцы злачынства адбіткі пальцаў чалавека, труп якога анатаміраваў. Труп затым крэміравалі, як таго хацелі сваякі нябожчыка.

3. Вакол цыгарэты

Пра гэтага чалавека чулі, бадай, усе – Уінстан Чэрчыль. Ён быў і нашчадкам герцагаў Мальбара.

Перамог прадпрымальнік **Юрый Юхневіч**, які памыліўся толькі ў вызначэнні курыльшчыка (правільна назваў яго **Сяргей Ярук**, але ён няправільна адказаў на іншыя пытанні). Запрашаем Юрыя па кінапрыз.

Конкурс працягнецца ў верасні - вядучы ідзе ў адпачынак.

Лявон ІНЕТНЫ.

■ ШКОЛА ЖЫЦЦЯ

Тэлефонны шантаж

Нагадваю, у матэрыялах гэтай рубрыкі мы змяшчаем "жыццёвыя хітрасці". Падзяліцца з чытачамі "РГ" сваім досведам можа (і абавязаны?) кожны з вас.

Не ведаю, як вам, а мне яшчэ не даводзілася быць аб'ектам тэлефонных шантажыстаў. Аднак ніхто, згадзіцеся, не застрахаваны ад таго дня, калі ён падніме трубку свайго тэлефона і пачуе на другім канцы провада зласлівы голас. Як змагацца з падобнымі галасамі, і пойдзе сёння гаворка.

Галоўнае, што трэба зрабіць, – гэта высветліць асобу, што затаілася на супрацьлеглым канцы провада. Як вынік, зафіксаваць факт у органах правапарадку.

Ідэальна, калі ў вас усталяваны аўтаматычны вызначальнік нумара. Аднак калі яго і няма, на дапамогу да вас прыйдуць дзве хітрасці.

У першым выпадку, калі вы дома адзін, то ўсё, што вам патрэбна зрабіць, гэта пакласці трубку побач з апаратам і рушыць да суседзяў, каб ад іх звязацца з тэлефоннай станцыяй. Нават калі ваш "сябар" кіне за гэты час трубку, канал сувязі будзе яшчэ захоўвацца больш за гадзіну і на станцыі без цяжкасці вызначаць яго нумар.

Калі ж вас двое, то справа яшчэ больш спрашчаецца. Адзін як мага долей затрымлівае субяседніка на лініі (для гэтага набярыце паветра і захоўвайце спакой: ці не асноўная задачай тэрарыста з'яўляецца намер запалохаць ахвяру. Чым меней вы будзеце палохацца і злаваць, тым долей працягнецца размова).

Пакуль адзін з вас утрымлівае шантажыста на лініі, другі асцярожна, на дыбачках, крадзецца да суседа і ад іх тэлефануе зноў-такі на станцыю, а затым і "02". У гэтым выпадку ёсць высокая верагоднасць, што кепская абаненты затрымаюць яшчэ падчас размовы.

Зразумела, справа ўскладняецца, калі званок робіцца з тэксафона. Але і тут шанцы на затрыманне шантажыста, як бачыце, вялікія.

Удачы. Ніколі не хвалюйцеся і не прыходзьце дахаты раней тэрміну.

Лявон ІНЕТНЫ.

■ ХАВАЙСЯ Ў БУЛЬБУ

Кіно з Джэкі Чанам

Гісторыю майму знаёмаму расказаў ягоны сябра Аляксей. Здаецца, не зманіў.

Мусіць, кожны хаця б раз марыў зняцца ў кіно. Асабліва ў кампаніі знакамітых артыстаў (асабіста я быў горды толькі ад таго, што пабываў, калі помніце, у кампаніі Яўгена Маргунова). Таму калі Аляксею прапанавалі кінапробы на эпізадычную ролю (справа была ў Шанхаі, дзе ён быў у камандзіроўцы), той адразу пагадзіўся. Далей слова мае галоўны герой – не фільма, натуральна, але нашага апавядання.

Часу было хоць завалíся, але стаяла страшэнная спёка, таму ратаваліся толькі халодным півам. Вось у адзін з такіх дзён да мяне падышоў перакладчык і распавёў, што сусветна вядомаму акцёру Чанг Лу патрэбны еўрапейцы на ролі англійскіх салдатаў. Здымкі будуць праходзіць у начны час, таму ніякага ўрону для асноўнай работы не прадбачыцца.

Калі я ўпершыню прыехаў на здымачную пляцоўку і пастараўся перазнаёміцца з усімі прадстаўнікамі еўрапейскай расы, то наступнай справай пацікавіўся: дзе ж гэты "сусветна вядомы". Імя Чанг Лу, натуральна, не гаварыла анічога. Напэўна, ён у Кітаі вядомы, а на прасторах СНД (асабліва на Далёкім Усходзе) такіх Чанг Луеў – на кожным рынку колькі хочаш.

Але гляджу, мітусня нейкая. Прыехаў. З прыстойнай машыны выходзіць кітаец, прычым да болю знаёмы. Я да "сваіх":

– Мужыкі, гэта часам не Джэкі Чан?

Прыгледзеліся, сапраўды, ён. Падышлі да перакладчыка, удакладніць.

– Чуеш, гэта хто?

– Гэта сусветна вядомая кітайская акцёл Чанг Лу.

– Можа, гэта Джэкі Чан? – не магу "ўехаць у сітуацыю", але сказанае перакладчыкам імкнуся ўцяміць.

– Так, так, гэта ён, знакаміта Чанг Лу.

Пасля некалькіх хвілін распытванняў высвятляю, што гэты самы Джэкі вядомы ў Кітаі пад імем Чанг Лу. А ў Шанхай ён прыехаў здымаць эпізоды другой часткі "П'янага майстра".

Працаваў Джэкі на пляцоўцы, як сапраўдны вялікі артыст. Быў патрабавальны і да сябе, і да партнёраў, якіх было няшмат. Чалавек 30, уключна з аператарам, грымёрамі і галоўным пастаноўшчыкам баёў і трукаў – маленькім старым кітайцам. Вось пра яго і пойдзе гаворка.

Кітайцы народ вясёлы. І ў рэдкія хвіліны адпачынку любяць пажартаваць над сваімі калегамі. Вось і мы былі "самі сабе рэжысёрамі". У адну з начэй мы адрaліся начной прахалодзе, калі ў нас быў абедзенны перапынак і мы заглынулі чарговую порцыю жаданых лапак. І я прыгадаў стары трук пра адкарканне бутэлькі з півам (бярэцца бутэлька, акуратна чым–небудзь адкаркоўваецца, затым так сама акуратна зверху закаркоўваецца і падносіцца да вока; падчас імітацыі адкаркоўвання бутэлькі вокам, праз сціснутыя зубы выпускаецца паветра, які стварае ўражанне газу, што пад ціскам выходзяць з–пад корка).

Усё гэта я і зрабіў на вачах (дарыўшы за каламбур) у вельмі ўражаных кітайцаў.

Праз некаторы час пра мае "выбітныя здольнасці" ведала ўся акцёрская трупа. Асабліва быў усхваляваны той самы стары кітаец. У наступныя дні я толькі і рабіў, што прымаў знакі ўвагі ў выглядзе беспрапыннай пахвалы ад галоўнага пастаноўшчыка трукаў да баёў.

Неўпрыкмет здымкі наблізіліся да заканчэння. На развітальным банкеце (у кітайцаў гэта абсалютна неабходны рытуал) на сярэдзіну залы выйшаў наш старэнькі герой–пастаноўшчык з бутэлькай піва. Вы ўжо, мусіць, уяўляеце, што было далей.

Пасля серыі дыхальных практыкаванняў дзядуля ўтыкнуў бутэльку ў вока і "Хлоп!" – корак на падлозе.

Ну, дзед, прасек, напэўна, "сакрэт". Бяру цэлую бутэльку са стала і яму. Маўляў, давай яшчэ. Ён ізноў – хлоп! Корак на падлогу. Савецкія, што былі на банкеце, палеглі ад смеху, калі мой твар заўважылі.

Больш за ўсіх "ржаў" англійскі акцёр Майк Хоўтан, які быў вучнем гэтага самага кітайца і здымаўся ў фільме бясплатна, толькі шануючы настаўніка. Ён, зразумела, ведаў "сакрэт", але перапанаваў старога настаўніка ў тым, што для сапраўднага майстра баявых мастацтваў няма нічога немагчымага.

Старому так нічога і не расказалі, каб не засмучаць. А здымачная ў кітайскіх фільмах надзвычай цікава. Але вельмі балюча.

Сямён РАБІНОВІЧ.

■ ЯК ЗВАРЫШ, ТАК І З'ЯСІ

Мяса з яблыкамі, запечанае ў малочным соусе

800 г ялавічыны, 5–6 яблыкаў, 1 вял. лыжка мукі, 1,5 шклянкі малака, 2 вял. лыжкі маргарыну, соль.

Мяса адварыць і нарэзаць тонкімі кавалкамі. Муку падсмажыць да светла–жоўтага колеру, развесці гарачым малаком і праварыць 7–10 хвілін на невялікім агні, пасаліць. Ачышчаныя ад скуркі і асяродка яблыкі нарэзаць тонкімі скрылькамі. На дно змазанай маргарынам патэльні пакласці яблыкі, затым упераменшку з імі – кавалкі мяса, заліць падрыхтаваным соусам, абрызгаць распушчаным маргарынам і запячы ў духоўцы.

Бабка вішнёвая

500 г вішань, 5 яек, 6 вял. лыжак цукру, 1 вял. лыжка сухароў, 0,75 шклянкі мукі, 0,5 мал. лыжкі карыцы, 1 мал. лыжка маргарыну.

З прамытых вішань выняць костачкі, мякаць засыпаць 2 вял. лыжкамі цукру. Рэшту цукру расцерці з жаўткамі і смятанай, дадаць муку, карыцу, добра перамяшаць, затым увесці ўзбітыя бялкі і пакласці падрыхтаваныя вішні. Атрыманую масу выкласці на змазаную маргарынам і пасыпаную сухарамі форму і выпякаць у духоўцы на невялікім агні.

■ ПРОСТА АНЕКДОТ

Біржа, чарговыя таргі. У аперацыйнай зале мітусяцца брокеры. Беспрапынна ўскідваюць пальцы (пакахваюць ход здзелак), пры гэтым усе крычаць:

– Прадавай! Бяры! Два ўніз! Гані наверх да чатырох!

Раптам адзін змаўкае, глядзіць у акно (а там зіма, прыгожа) і кажа:

– Мужыкі, снег падае...

У зале настае цішыня. Але праз секунду з усіх бакоў калегі крычаць немым голасам:

– ПРАДАВАЙ!!!

ВІНШАВАНКІ

Віншуем **Лілію Анатольеўну Мейсак** з днём нараджэння! Шчасця, здароўя, даўгалецця, сямейнага дабрабыту, кахання табе, родная. Сястра Іра і яе сям'я.

Віншуем з днём нараджэння **Мікалая Мікалаевіча Бондара**! Вялікага здароўя, шчасця, здзяйснення жаданняў, удачы, кахання, дабрабыту табе. Твае сябры.

Віншуем з днём нараджэння **Лілію Анатольеўну Мейсак**! Вялікага шчасця, кахання, дабрабыту, удачы, поспехаў ва ўсім. Пляменніца Люда.

Ядвізе Рыгораўне Харук. Дарагая мама! Віншую з 70-годдзем. Жадаю моцнага здароўя на доўгія гады. Твой сын.

Раінчык! З днём буданчыка! Здароўя, шчасця, поспехаў у працы, павагі супрацоўнікаў, начальнікаў. Цалую. Я.

Віншую **Леаніда Васілава** з днём нараджэння! Жадаю поспехаў ва ўсім і заўсёды. Хросніца Юлія.

Віншуем **Наталлю Грыхуцік** і **Віталя Лябецкага** з уступленнем у шлюб! Жадаем шчасця, дабрабыту, узаемаразумення. Жаўнаровічы.

Дарагая наша матуля, бабуля! Паважаная **Вера Андрэеўна**! Дружна віншуем цябе з днём нараджэння. Жадаем здароўя, добрага настрою. Сем'і Курмель, Чарнярскія, Знаёмыя.

Паважаны **Ільгар Ікмят-аглы Іманаў**! Сябры, знаёмыя з Маладзечна віншуюць цябе з днём нараджэння. Жадаем удачы, поспехаў. Аляксандр Іванавіч і К°.

Віншуем
Надзею Уладзіміраўну Сільвановіч
з юбілейным слаўным днём!

Полсотни лет — хороший срок,
И нет нужды печалиться.
Пускай еще полста пройдет,
Не надо только стариться.
И в этот светлый, славный день,
Тебя мы поздравляем.
Здоровья, счастья и добра
От всей души желаем.

З пажаданнямі сям'я Якімовічаў з Вілейкі.

■ НАРОДНЫЯ ПРЫКМЕТЫ

12 жніўня – Сіла, Андронік, Іван, Герман, Лука, Алімп, Максім, Валянцін, Апалон. "Хто на Сілу жыта пасее, у таго на хлеб надзея".

14 жніўня – Першы Спас. Таксама Макавей, Макаўе. На Макавея падкопвалі маладую бульбу, па ёй меркавалі пра будучы ўраджай.

ЗНАЁМСТВЫ

Вадзіцель, трактарыст, 60/78/80, вып'ю у меру, не куру, жылля не маю, несудзімы, мая праца — гаспадарка і зямля. Пішыце, адкажу ўсім. Брэсцкая вобл., г. Ляхавічы, в. Патапавічы, вул. Цэнтральная 15, Мікалай.

Для стварэння сям'і пазнаёмлюся з жанчынай без шк/зв., пра сябе: 39/173, разведзены. Маладзечна-3, п/п ВН 0029988.

Пазнаёмлюся з жанчынай 50-56 год, вышэй 160 см., няпітай, пажадана, з в/а, тлумачэнне пры сустрэчы. Маладзечна-6, п/п МС 0380306.

Жанчына, 36/164, з дзіцем, без асаблівых клопатаў, пазнаёміцца з сур'ёзным самастойным мужчынам. 231000 г. Смаргонь, галоўпаштамт, п/п КН 0460320.

Прыгожая жанчына, 40 год, без жыллёвых праблем, пазнаёміцца з мужчынам да 45 год. Маладзечна-7, VII-ВН 677112.

Для стварэння сям'і пазнаёмлюся з жанчынай да 33 год, можна з дзіцем. Пра сябе: 33/170/60, без шк/зв., разведзены, без жыллёвых праблем. Маладзечна-6, п/п 3247604.

Сімпатычная і адзінокая, да 35 гадоў, адкажы, твайго званка чакае мужчына без шк/зв., з жыллём, 39/177/74. Т. у Маладзечне 74857 (з 19[00] да 20[00]).

ТРАНСПАРТ

ПРАДАМ

- Рухавік V-6, 2.8 л. Т. у Маладзечне 70206.
- З/ч да а/м Хонда-Акорд, 1988 г. в., 2.0Б. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- ВАЗ-21093, 1991 г. в., доўгае крыло, дыскі, салон люкс. Т. у Вілейцы 52644 (пасля 18^{00}).
- МТЗ-82УК, новы. Т. мабільны (8-0294) 775184.
- З/ч да а/м Хонда-Сівік Шатл, 1985 г. в., 1.5Б, аўтамат КПП, ёсць усё. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- А/м Фіят-Рэгата, універсал, 1.9Д, 1985 г. в., у рабочым стане, 1100 у. а. Т. у Вілейцы 56133.
- ВАЗ-2102. 1976 г. в., гнілы, можна на запчасткі. Т. у Вілейцы 40234.
- МАЗ-5335 ЯМЗ238, тэнтаваны + прычэп 8926, тэнтаваны. Выдатны стан. Аплата любая. Т. у Вілейцы 78039, 53460.
- Сеат-Ібіза, 1991 г. в., 1.2Б, чырвоны, 3 дні з Германії; б/у каляровыя тэлевізары, музычны цэнтр, пральную машыну-аўтамат, кампакт-магнітолу. Т. у Вілейцы 45376.
- ВАЗ-2106, 1976 г. в., цана 450 у. а. Т. у Вілейцы 54979.
- З/ч да а/м VW-Пасат, 1986 г. в. Т. у Маладзечне 34425, 52015.
- Аўтамабіль АВИА-21F, дызель, 1988 г. в. Т. у Маладзечне 67306.
- З/ч да а/м БМВ-320, 1982 г. в., 2.0, аўтамат-КПП. Т. у Маладзечне 61283, 54629.
- Рухавік з навясным, 2.0 карб., аўтамат-КПП да БМВ 1982-1988 г. в. Т. у Маладзечне 61283, 54629
- ВАЗ-21093, 1992 г. в., з Германії, у РБ з 03.2000 г. в., 1650 у. а. Т. у Маладзечне 66969, 73896.
- Форд-Арыён, 1992 г. в., газ-бензін. Т. у Маладзечне 33980.
- VW-Passat, 1987 г. в., 1.8Б. Т. у Вілейцы 54267 (увечары).
- Тэрмінова, нядорага а/м VW-Passat, 1984 г. в., V-1,6Б, нефарбаваны, фаркоп. Т. у Вілейцы 57293, 58845.
- Audi-80, бочка, 1987 г. в., 2250 у. а. Т. у Вілейцы 59315, 46375.
- ВАЗ-2104, 850 у. а., торг. Т. у Вілейцы 53283.
- Форд-Сіеру, 1987 г. в., 2.0 бензін. Т. у Вілейцы 59188, 53151 (увечары).
- Golf-2, дызель, 1990 г. в., 3 дзвярэй. Т. у Вілейцы 53090.
- А/м Опель-Кадэт, 1986 г. в., 1.3 $м^3$, 3-дзверны, гаражнае захоўванне, добры стан. Т. у Вілейцы 58111.
- Мерседэс, 124 кузаў, 1980 г. в., выдатны стан, 1650 у. а. Т. у Вілейцы 56040.
- Масквіч-2140, 1982 г. в.; Форд-Сіеру, універсал, 2.0, 1989 г. в., літыя дыскі, люк, фаркоп, вішнёвы. Т. у Маладзечне 36471 (пасля 16^{00}).
- А/м Варбург або запчасткі да яго. Маладзечна, вул. Б. Хмяльніцкага, 10, блок 64, п. 5.
- VW-Джэта, 1988 г. в., чырвонага колеру. Т. у Смаргоні 54212.
- ВАЗ-06, 1979 г. в., на хаду. Т. у Маладзечне 32927.
- Масквіч-2140, 1985 г. в., на хаду. Т. у Маладзечне 37420 (пасля 20^{00}).
- VW-Polo, 1982 г. в., 1.1 бензін, стан добры, нядорага. Т. у Маладзечне 53268.
- Запчасткі да Мерседэс-123, ГАЗ-20 "Победа"; ГАЗ-21; ГАЗ-24. Т. у Маладзечне 39480.
- Форд-Сіера, 2.3 дызель, 1986 г. в. Т. у Вілейцы 59482.
- ВАЗ-21061, 1987 г. в., 1100 у. а. Т. у Маладзечне 76954.
- VW-Passat, 1982 г. в., хэчбек, 1.6Б, танна; прычэп Зубраня, новы. Т. у Маладзечне 69838.
- Аўдзі-100, 1984 г. в., 1.8Б, 5КПП, люк, ц/з, сігн. Т. у Маладзечне 39519.
- Фольксваген-Гольф-1, 1978 г. в., 1.6Д, у добрым стане, 700 у. а. Т. у Вілейцы 66319 (з 8^{00} да 15^{00}, рабочыя дні).
- Форд, 1.6Д, па запчастках, генератар, стартэр ТНВД. Т. у Маладзечне 64792 (раб.), 69488 (дам.).
- Опель-Астру-караван, 1993 г. в., бензін. Т. у Астраўцы 25966.
- ВАЗ-2101, 1973 г. в., 400 у. а., торг. Т. у Маладзечне 69010.
- М/а Мерседэс-207Д, 1200 у. а. Т. у Маладзечне 37607.
- Форд-Эскорт, 1984 г. в., 1.3Б, на запчасткі. Т. у Маладзечне 42120.
- ВАЗ-2106, 1996 г. в., колер сафары, сігналізацыя, ц/з, знятая з уліку, 1700 у.а Т. у Маладзечне 31964.
- Опель-Амегу, 2.3тдi, 1989 г. в., седан, АБС, ц/з, г/у, люк. Эл/пакет, сігналізацыя, 1 месяц у РБ, 2650 у. а., торг. Т. у Маладзечне 69909.
- А/м Хонда-Сівік-Шатл, 1985 г. в. Т. у Маладзечне 90167.
- Запчасткі, б/у, да Аўдзі-100, 1.8Б, 1986 г. в.; Аўдзі-80, 1.8, 1988 г. в.; Опель-Рэкорд, 2.2і, 1985 г. в.; Форд-Эскорт, 1.3Б, 1987 г. в.; Нісан-Сані, 1.7Д, 1985-86 г. в., універсал; Хонда-Сівік, 1.3Б, 1986 г. в.; Міцубісі-Ланцар, 1.5Б, 1987 г.в, універсал. Т. у Маладзечне 70379.
- Запчасткі да Форд-Сіеры, 2.0і, 1988 г. в. Т. у Маладзечне 49262 (з 8^{00} да 17^{00}), 36847.
- Форд-Сіеру, 1988 г. в.; Форд-Скорпіё, 1990 г. в. па запчастках. Т. у Маладзечне 62008.
- Опель-Аскону, 1.6D, 1985 г. в., чырвоная, магн., добры стан. Т. у Маладзечне 77066 (раб.).
- ВАЗ-2101, 1979 г. в., 500 у. а.; ВАЗ-2101, 1971 г. в., 450 у. а., капрамонт 2000 г. Т. у Маладзечне 90535, 99552.
- А/м Форд-Сіера, 1989 г. в., седан, 2.0, газ-бензін. Т. у Маладзечне 35180.
- А/м Опель-Рэкорд-караван, 1982 г. в. Т. у Маладзечне 90474.
- А/м BMW-3, 1980 г. в. па з/ч. Т. у Маладзечне 35801.
- Форд-Сіеру, 1987 г. в., 1.6Б, седан, добры стан, 6,5/100 км, 1400 у. а., торг. Т. у Маладзечне 49262 (з 8^{00} да 17^{00}), 36847.
- Мерседэс-280Е-126, 1982 г. в., мокры асфальт, 1800 у. а. Т. у Маладзечне 70638.
- ВАЗ-2103, 550 у. а., торг. Т. у Маладзечне 39346, 37607.
- А/м Форд-Эскорт, 1986 г. в., 1,6і, 3 дзверны, 5КПП, люк. Т. у Маладзечне 77878.
- М/а ФВ-Транспарцёр, дызель, пасажырскі, нядорага. Т. у Маладзечне 70251.
- Днепр-11, новы. Т. у Маладзечне 51500.
- Вольва-440 GLE, 1989 г. в., 1.7Б, 5КПП, ц/з, г/у, эл/шкло, эл/люстэркі, 1700 у.а, торг. Т. у Маладзечне 39786.
- Форд-Сіеру, 1986 г. в., універсал, 2.0Б, 1100 у. в., торг. Т. у Маладзечне 61736.
- А/м ФВ-Гольф, 1990 г. в., дызель, з Германіі, 3-дзверны, 1850 у. а. Т. у Маладзечне 51859.
- ФВ-Пасат, 1991 г. в., дызель, 1.9 л. Т. у Маладзечне 77962.
- З/ч і фаркоп да Опель-Амегі, 1987 г. в.; фаркоп да ВАЗ; задні бампер і дах са стойкамі да Пасат-універсал, 1991 г. в. Т. у Маладзечне 70429.
- Сітраэн ВХ-19 GTI, 1989 г. в., 1.9 л, ц/з, г/у, фаркоп, літыя дыскі, поўны эл/пакет, а/м, салон люкс, 1200 у. а. Т. у Маладзечне 61391.
- А/м Вольва-340, дызель, выдатны стан, 1986 г. в. Т. у Маладзечне 33346.
- Рэно-21, Невада, 1988 г. в., 1.7 бензін, інж., колер спелая вішня. Т. у Маладзечне 37689.
- ЗІЛ-130, 1983 г. в., няспраўны рухавік, 500 у. а. Т. у Маладзечне 32744.
- Форд-Эскорт, 1989 г. в., 1.8Д, 5-дзверны. Т. у Маладзечне 77118.
- А/м Вольва-740, 1985 г. в. Т. у Вілейцы 56220.
- Аўтамабіль Мазда-323, 1986 г. в. Т. у Вілейцы 49652.
- Мазду-626, 1984 г. в., 850 у. а., торг. Т. у Вілейцы 53416.
- Аўтамабіль VW-Гольф, 1988 г. в., 1.6Д, добры стан. Т. у Мядзеле 55906.
- VW-Гольф-2, 1985 г. в., дызель. Т. у Вілейцы 53579, 55020.
- Гольф-2, снежань 1985 г. в., ТД, 1500 у. а., торг. Т. у Вілейцы 46330.
- Тэрмінова а/м BMW-318, спорт-варыянт, эл/л., літыя дыскі, магн. "Pioneer", выдатны стан, 850 у. а., торг. Т. у Вілейцы 55698.
- BMW-316, 1982 г. в., добры стан, танна. Т. у Вілейцы 45319 (14^{00}-15^{00}).
- VW-Passat, універсал, тэрмінова, нядорага, 1984 г. в., 1.6Б, нефарбаваны, фаркоп. Т. у Вілейцы 58845, 57293.
- Audi-100, 1985 г. в., 1.8Б, 5КПП, белы, ц/замок, электрапакет. Т. у Вілейцы 57293, 58845.
- Мерседэс-200Д, 1980 г. в., выдатны стан, 1650 у. а. Т. у Вілейцы 56040 (пасля 18^{00}).
- Яву-350/638 з каляскай, добры стан, на хаду. Т. у Вілейцы 53699 (паклікаць Валодзю).
- А/м ГАЗ-24 на запчасткі. Т. у Вілейцы 56708.
- ВАЗ-21063, 1987 г. в., добры стан. Т. у Вілейцы 56433.
- Мерседэс, 2.0Б, 1982 г. в., А-КПП, г/у, ц/з, люк, эл/пад'ёмнікі, магнітола, добры стан, 1150 у. а., без торгу. Т. у Вілейцы 55617.
- Мерседэс-190, 1990 г. в., адзін год у РБ, каробка-аўтамат, прабег 170000 км, цана 4700 у. а. Т. у Вілейцы 53269 (з 17^{00} да 19^{00}).
- А/м Фольксваген-Пасат, 1991 г. в., 1.9Д, універсал, тыдзень з Галандыі. Т. у Вілейцы 56103.
- Мерседэс-бенц, 1988 г. в., 2.0і, літыя дыскі, ц/замок, сігналізацыя, 2400 у. а. Т. у Маладзечне 54305, 70066 (раб.).
- VW-Пасат, 1992 г. в., або абменьваю на бус. Т. у Маладзечне 68245.
- Опель-Манта, 1983 г. в., 1.6Б, у добрым стане, 700 у. а. Т. у Маладзечне 33808.
- Вольва-760, 2.4ТД, 1983 г. в., клас GLE, фаркоп, люк, літыя дыскі. Т. у Маладзечне 60159.
- Міцубісі-Галанд, 1987 г. в., дызель, 1900 у. а. Т. у Маладзечне 90474.
- А/м М-2140, люкс, 1986 г. в., мяккі куток, б/у, нядорага. Т. у Маладзечне 60639.
- Міні-трактар Гомельскага завода, з прычэпам і ўсімі навяснымі. Т. у Маладзечне 50532.
- А/м БМВ–520 І, 84 г. в., аб'ём 2 л, цэнтральны замок, літыя дыскі, сігналізацыя, люк, колер шэры металік, добры стан. Т. у Смаргоні 32058, т. у Маладзечне 37498.

КУПЛЮ

- Прычэп да л/а. Т. у Маладзечне 70429.

МЯНЯЮ

- М-412, 1987 г. в., на хаду, на Яву-350-638. Т. у Маладзечне 50562, Сяргей.

ПАСЛУГІ

- Завязу ў Польшчу за аўтамабілем (Шчэцін і інш. гарады), нядорага. Дапамога ў афармленні дакументаў і праходжанне мытні. Прывязу пад заказ пральную машыну (аўтамат). Т. у Маладзечне 30147 (з 8^{00} да 17^{00}, акрамя выхадных).

ІНШАЕ

- Прадастаўлю інфармацыю аб продажы а/м МАЗ-500 з прычэпам, тэнт, тахограф, рухавік васьмёрка. Т. у Смаргоні 53591, Анатоль.
- Прадастаўлю інфармацыю аб продажы прычэпа МАЗ-8926. Т. у Смаргоні 53591.

НЕРУХОМАСЦЬ

ПРАДАМ

- Дом у Смаргоні каля чыгуначнага вакзала, 70 $м^2$, участак 23 соткі, усе г/п. Т. у Смаргоні 21960 або вул. Камсамольская, 118.
- 2-павярховы цагляны жылы катэдж, 270/77,0 $м^2$, усе камунікацыі, 6 пакояў, гараж у доме, зямельны ўчастак 858 $м^2$, за 15000 у. а. Магчымы торг. Т. у Вілейцы 52774.
- Зруб новы абрэзны, 4х4 + 2 (веранда), бэлькі, кроквы. Т. у Вілейцы 44683.
- 3-пакаёвую кватэру, 5/9, лоджыя, балкон, мкрн. Усходні. Т. у Смаргоні 51359.
- Аднапакаёвую кватэру ў Маладзечне па вул. Міру. Т. у Гродне (8-0152) 312189.
- Дом у в. Трапалава, 20 сотак, студня, гаспабудовы. Т. у Маладзечне 60043.
- Участак 0,15 га з гаспабудовамі. Т. у Маладзечне 61897 (пасля 18^{00}).
- Дом з надворнымі пабудовамі, ёсць сад, агарод 7 сотак, побач лес, Вілейскае вадасховішча — 5 км. Т. у Вілейцы 57445.
- Участак 15 сотак ў Вілейцы, р-н Шанхай, праект, хлеў 7х5; кацёл ацяпляльны, батарэі ацяпляльныя. Т. у Вілейцы 53789.
- Гараж у ГК-18. Т. у Маладзечне 62961 (пасля 18^{00}), Мікалай.
- Дом у в. Вішнева, Смаргонскі р-н, гаспабудовы, тэлефон. Т. у Смаргоні 97657.
- Драўляны дом з усімі гаспабудовамі у в. Вузла (хутар, 300 м ад ракі). Т. у Маладзечне 52206.
- Дачны ўчастак у в. Татаршчызна, 10.5 сотак, вагон–домік 3х8. Т. у Маладзечне 33578 (пасля 19–00).
- Жалезабетонны разборны гараж. Т. у Маладзечне 50435.
- Тэрмінова аднапакаёвую кватэру, нядорага. Т. у Вілейцы 59315, 53606.
- Нядорага 2-пакаёвую кватэру ў п. Крывічы, Мядзельскі раён, ёсць гараж, хлеў. Т. у Вілейцы 56624.
- Паўдома з прысядзібным участкам або мяняю на аднапакаёвую або 2-пакаёвую кватэру з даплатай. Т. у Вілейцы 54549.
- Дом. Т. у Вілейцы 52918.
- 2-пакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 55260.
- Дом з усімі пабудовамі ў в. Стайкі, Вілейскі раён, нядорага. Т. у Вілейцы 58559, у в. Лыцавічы 44292.
- Дом у Маладзечне. Т. у Маладзечне 30529. Т. у Мінску 2419728.
- Катэдж. Т. у Смаргоні 52213.
- Аднапакаёвую кватэру, у раёне СШ №6, 1-ы паверх. Т. у Маладзечне 73950 (пасля 19^{00}).

Прадам 3-пакаёвую кватэру ў цэнтры Маладзечна, 5-ы паверх 9-павярховага дома, 40 $м^2$ жылой плошчы, прыватызаваная, добрая планіроўка, сігналізацыя, тэлефон, зашклёная лоджыя, паркет, філянговыя дзверы. Т. у Маладзечне 71961, 52864.

- 2-пакаёвую кватэру ў Вілейцы, 2-і паверх. Т. у Маладзечне 50601.
- 4-пакаёвую кватэру ў Чысці, тэрмінова, нядорага, палепшанай планіроўкі. Т. у Маладзечне 60576.
- Дом з надворнымі пабудовамі на беразе ракі Вілія, в. Шчукі, Вілейскага р-на. Т. у Маладзечне 32921 (пасля 20^{00}).
- **ДОМ у в. КРЭВА** Смаргонскага р-на, лазня, гаспабудовы. Т. у Слуцку (01795) 90103 (дам.), (01795) 90376 (раб.).
- Прыватызаваны ўчастак у в. Цюрлі. Т. у Маладзечне 64057 (пасля 17^{00}).
- Участак у Маладзечне, 0,1 га, нулявы цыкл; ПК48-12, 42-12, 63-12; шыфер. Т. у Вілейцы 46304, 59307.
- Дачны ўчастак у Аляхновічах. Т. у Маладзечне 62008.
- Дом у Маладзечне, 7х10. Т. у Маладзечне 79187 (з 17^{00} да 21^{00}).
- Зруб 8х10 у Ашмянскім р-не, в. Казлоўшчына. Т. у Ашмянах 38711.
- Дом у в. Любань, Вілейскі р-н, склеп, лазня, хлеў, гараж, або мяняю. Т. у Вілейцы 45258.
- Аднапакаёвую кватэру без выгод па вул. Алаізы або мяняю на 1-, 2-пакаёвую з даплатай. Т. у Маладзечне 36278 (увечары).
- Гараж у Маладзечне, каап. №18. Т. у Маладзечне 60851, 25601.
- Дом у вёсцы для пражывання. Т. у Маладзечне 60851, 25601.
- Цагляны дом з усімі выгодамі ў цэнтры г. Рэчыца, нядорага. Т. у Маладзечне 64095.
- 4-пакаёвую кватэру ў п. Чысць, Маладзечанскі раён, ст. Уша, 97/62/9, 2 лоджыі зашклёныя, за 8500 у. а., або мяняю на аднапакаёвую кватэру + даплата ў п. Чысць, Маладзечне. Т. у Маладзечне 99825 (пасля 18^{00}, Ірына).
- Дом у Валожынскім р-не, тэлефон, гараж, гаспабудовы, калонка, 35 сотак. Т. у Маладзечне 77878.
- Аднапакаёвую кватэру. Т. у Вілейцы 56323.
- Недабудаваны гараж у ГБК-3. Т. у Вілейцы 57101, 53515.
- Зруб 8х8. Т. у Вілейцы 53137.
- Дом, 2 км ад Мядзела, на беразе возера Мястра, сад, агарод. Т. у Мядзеле 55906.
- Дачу, 0,10 га, на Вілейскім вадасховішчы. Т. у Вілейцы 56927.
- 3-пакаёвую кватэру, 76/49/8,5, можна ў растэрміноўку. Т. у Вілейцы 58436.
- Дом, 11 км ад Вілейкі, пад дачу. Т. у Вілейцы 56987.
- Гараж у 1-ым кааператыве. Т. у Вілейцы 55996.
- 3-пакаёвую кватэру, 4 паверх, тэлефон, р-н завода Зеніт; гараж у ГБК-2. Т. у Вілейцы 58814.
- Дом. Маладзечна, вул. Лясная-3.
- 3-пакаёвую кватэру, 42/57/8,(6), 6200 у. а., двухдзверная шафа,нядорага. Т. у Маладзечне 71479.
- Катэдж, 10х12, у в. Жодзішкі, г/п, газ. ацяпленне. Т. у Смаргоні 97120.
- Катэдж. Т. у Смаргоні 52213.
- Дом у в. Вішнева Смаргонскага р-на, усе г/п, тэлефон. Т. у Смаргоні 97657.
- 3-пакаёвую кватэру. Т. у Смаргоні 36639.
- Участак на Лясных, 12 сотак, з будматэрыяламі. Т. у Маладзечне 68520.

КУПЛЮ

- Дом або ўчастак недалёка ад Маладзечна або ў горадзе. Т. у Маладзечне 70206.
- Дом, хутар, нядорага, або найму. Т. у Маладзечне 70365.

МЯНЯЮ

- 2-пакаёвую кватэру ў г. Енакіева Данецкай вобл., аг/пл. 41 $м^2$, 2 пав., пакоі раздз., зашклёны балкон, на 2- або аднапакаёвую кватэру ці прыватны дом у Смаргоні, Маладзечне і рэгіёне. Т. у Смаргоні 31595 (у любы час).
- 3-пакаёвую 62/40/8, 9 паверх, на аднапакаёвую + даплата. Т. у Маладзечне 51093.
- **3-ПАКАЁВУЮ КВАТЭРУ Ў БЕРАЗІНО, 47 $м^2$,1-ы ПАВЕРХ ДВУХПАВЯРХОВАГА ЦАГЛЯНАГА ДОМА, НА КВАТЭРУ Ў ВІЛЕЙЦЫ. Т. у Вілейцы 57565, у Беразіно (01715) 55374.**
- Тэрмінова 3-пакаёвую кватэру па вул. Незалежнасці на 2-пакаёвую з даплатай, магчымыя варыянты. Т. у Вілейцы 56392.
- 4-пакаёвую кватэру ў Вілейцы на дом. Т. у Вілейцы 58068.
- Пакой у Мінску на аднапакаёвую ў Маладзечне. Т. у Маладзечне 51315.
- Дом, 0,25 га, раён в. Лабачоўка на аднапакаёвую кватэру ў Маладзечне або прадам. Т. у Маладзечне 52709.
- Аднапакаёвую кватэру на а/м з даплатай або прадам. Т. у Маладзечне 65768.
- 3-пакаёвую кватэру (57/43/7,3/5), цэнтр і дачу, п. Сечкі, 0,1 га на 1+1 або 2+дом у горадзе. Т. у Маладзечне 50335.

НАЙМУ

- Кватэру на вялікі тэрмін. Т. у Вілейцы 40234, 58188.
- 1– або 2–пак. кватэру ў Маладзечне, пажадана, з тэлефонам і часткова з мэбляй. Т. у Маладзечне 32062.

На працяглы тэрмін 2-, 3-пакаёвую кватэру ў цэнтры горада, з тэлефонам, на 1-ым паверсе. Т. у Маладзечне 30031.

- Маладая сям'я нойме аднапакаёвую кватэру на працяглы тэрмін. Парадак і аплату гарантуем. Т. у Маладзечне 50112.
- Маладая сям'я з 3 чалавек нойме кватэру. Т. у Маладзечне 62769, 51558, 67746.
- Кватэру з тэлефонам, нядорага. Т. у Маладзечне 36471, 69670.

ПАСЛУГІ

ДЛЯ МАЛАДЫХ

- **ВЯСЕЛЬНЫЯ ЎБОРЫ:** модныя, элегантныя, новыя паступленні, вэлюм у падарунак. Т. у Маладзечне 39293.
- **ВЯСЕЛЬНЫ САЛОН "РАКСАЛАНА"** прапануе вясельныя ўборы на першы і другі дзень урачыстасці, аксесуары, мужчынскія смокінгі. Нядорага. Гасцініца "Маладзечна", 1 паверх. Т. у Маладзечне 51070, 71676.
- Музычнае суправаджэнне вяселляў. Т. у Маладзечне 70532.
- **ВЯСЕЛЬНЫЯ СУКЕНКІ** і аксесуары, вялікі выбар, нядорага. Т. у Маладзечне 68547.
- **МІЛЫЯ НЯВЕСТЫ!** Чароўныя вясельныя ўборы толькі для вас! Пярсцёнкі на а/м. Т. у Маладзечна 64110, 26308.
- Пракат вячэрніх убранняў. Т. у Маладзечне 60639.
- Вясельная сукенка напракат. Т. у Маладзечне 51278.
- Прыгожыя вясельныя, вячэрнія убранні. Т. у Маладзечне 50825.

ГРУЗАПЕРАВОЗКІ

- Грузаперавозкі — Беларусь, Расія. МАЗ з прычэпам, тэнтаваны, 15-20 т, 72 $м^3$; МАЗ, самазвал. Ліц. АЕ №1-3681 МТіК ад 22.02.2000 да 21.02.2005 г. Т. у Маладзечне 90556.
- Грузаперавозкі. Бартавы МАЗ + прычэп = 16 т. Т. у Маладзечне 64155 (з 18^{00}). Ліц. АА №1-7647 МТіК ад 05.04.2000 да 04.04.2005 г.

ІНШАЕ

- **РАМОНТ ТЭЛЕВІЗАРАЎ.** Куплю няспраўную радыёапаратуру (лямпавую не купляю і не рамантую). Т. у Маладзечне 75655. Ліц. №1244 МП РБ ад 05.02.1999 да 05.02.2004 г.
- Выраб і ўстаноўка гандлёвай мэблі, вуглавых кухонных канапаў. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Прадаем ЗІЛ-130 або, мяняем на будматэрыялы. Т. у Маладзечне 32573 (з 9^{00} да 17^{00}, па будніх).
- Пашыў адзення з футра (аўчына, норка і інш.), скуры (камізэлькі, спадніцы, курткі і інш.) і іншага. Ліц. №04936, выд. Смаргонскім райвыканкомам, ад 06.12.1999 г. да 06.12.2004 г. Т. у Смаргоні 21288.

РОЗНАЕ

ПРАДАМ

БУД. МАТЭРЫЯЛЫ

- Чараліцу. Т. у Вілейцы 52762.
- Вокны; цэглу обальскую, сілікатную; шкло. Т. у Вілейцы 56382.
- Бляху дахавую, 100 лістоў, пам. 145х72х0,7, нядорага. Т. у Вілейцы 58523.
- Міжпакаёвыя дзверы, б/у. Т. у Маладзечне 52162.
- Камплект дзвярэй, б/у, міжпакаёвыя, фарбаваныя, для дачы, кватэры. Т. у Маладзечне 54305, 70066 (раб.).

БЫТАВАЯ ТЭХНІКА

- КТ Гарызонт 54CTV659-LIC5, новы. Т. мабільны (8-0294) 775184.
- Халадзільнік Мінск-15М, 1995 г. в.; тэлевізар Гарызонт-411, з дэкодэрам. Т. у Маладзечне 39480.
- В/м LG. Т. у Маладзечне 70429.
- Пральную машыну Аўрыка-100, б/у; халадзільную шафу ШХ-1. Т. у Маладзечне 70251.
- Газавую пліту, новую, Брэст; халадзільнік, б/у; мэблю ў добрым стане, б/у (секцыя, шафа для адзення, шафа кніжная). Т. у Маладзечне 65768.
- Халадзільнік Атлант 27-06, новы. Т. у Вілейцы 55899.
- Халадзільнік Мінск. Т. у Вілейцы 56987.
- Пральная машына–аўтамат, б/у, з Германіі. Т. у Маладзечне 66787.

МУЗІНСТРУМЕНТЫ

- Электрапіяніна (клавішы) "Томсоник". Т. у Маладзечне 36471 (пасля 16^{00}).
- Піяніна, б/у. Т. у Маладзечне 75915 (дам.).
- Акардэон поўны Хорх, баян. Т. у Маладзечне 52162.

МЭБЛЯ

- Секцыю дубовую новую. Т. у Маладзечне 60036, 52620.
- **МЭБЛЮ** РБ пад заказ, індывідуальнае праектаванне **КУХНІ. МАТРАЦЫ, ВОДАНАГРАВАЛЬНІКІ.** Т. у Вілейцы 56382. Падлягае абавязковай сертыфікацыі. Ліц. Вілейскага райвыканкома №37 ад 10.06.1994 па 30.05.2004 г.
- Канапу-ложак; кніжную шафу з антрэсолямі; камп'ютэр ХТ — 35000 руб; пісьмовы стол 2-тумбавы. Т. у Маладзечне 60920.

ЖЫВЁЛА

- Шчаня вартавой сабакі, тэрмінова. Т. у Маладзечне 70365.
- Рабочую кабылу, 4 гады, з жарэбчыкам, нядорага. Мясоцкі с/с, в. Крыніца, вул. Юбілейная, 29.
- Шчанят англійскага кокер-спаніеля з радаслоўнай. Т. у Маладзечне 70685.
- Шчанят руска-еўрапейскай лайкі. Т. у Маладзечне 70429.
- Карову, сена. Т. у Маладзечне 65118.
- Каня, 2,5 года, абучаны. Т. у Вілейцы 56220.
- Шчанят таксы, мармуровыя, рыжыя. Т. у Вілейцы 55202.
- Англійскага кокер-спаніеля, 6-мес., кабель (нахільнасці паляўнічага сабакі), тэрмінова. Т. у Маладзечне 31555.
- Кабылу. Т. у Маладзечне 33808.
- Кабылу рабочую, 6 год. Валожынскі раён, т. 51499, 51721.

ІНШАЕ

- **БЛАНКІ БУХУЛІКУ, ВЯЛІКІ ВЫБАР. Т. у Смаргоні 33077, вул. Танкістаў, 8.**
- Мёд пчаліны натуральны. Т. мабільны (8-0294) 775184.
- Павозку конную, новую; колы гумавыя. Т. у Вілейцы 44683.
- Мёд пчаліны натуральны; КТ Гарызонт, новы. Т. у Маладзечне 37936.
- Пярсцёнкі заручальныя, новыя, 2 шт., 583 проба, нядорага. Т. у Маладзечне 50938.
- Элітны мужчынскі касцюм для ўрачыстасцяў, колер чорны, пам. 50–52, рост 184–186, 70 у. а. Т. у Маладзечне 52637.
- Гаражныя вароты і палі (сваи). Т. у Маладзечне 65210.
- Новую 3-фазную зварку. Т. у Смаргоні 52718.
- Гандлёвае халадзільнае абсталяванне, б/у. Т. у Маладзечне 52462.
- Маразільнікі прамысловыя; электрапліты; б/у, з Германії. Т. у Маладзечне 52409.
- Камп'ютэр Pentium 100/16/1/850/230W-ATX/K+SVGA-15. Т. у Маладзечне 53777.
- Невад, даўжыня 40 м, вышыня 3м, ячэйка 10х10 або меняю на сетку фінскай пасадкі — 30-35. Т. у Маладзечне 94551.
- Фотаапараты Зеніт, ФЭД, Зоркі, Масква і інш.; самавар; патэфон; ступы; фарфор і іншыя старадаўнія рэчы. Т. у Маладзечне 65542.
- Новую газавую пліту Брэст, 60 см. Т. у Маладзечне 34646.
- **ЦЭГЛУ ПЯЧНУЮ. Т. у Маладзечне 53658.**
- Касавы апарат, б/у, не зняты з рэестра РБ. Т. у Маладзечне 52971.
- Прыборы: Г4-151, Г4-164, Г4-176, Г5-75 і інш.; СК3-45, Б5-70 і інш.; В7-38 і інш.; Е7-12 і інш.; С1-101, С1-114 і інш; Х1-42 і інш.; Ч3-63 і інш.; радыёдэталі, камп'ютэры, радыёстанцыі. Т. у Смаргоні 36995 (увечары).
- Фотаапараты, аб'ектывы, старадаўнія рэчы, рамкі, карціны і інш. Т. у Маладзечне 54087.
- Швейную машынку Zinger, вельмі дорага. Т. у Вілейцы 55698.

КУПЛЮ

- **4-ы ТОМ БЕЛАРУСКАЙ ЭНЦЫКЛАПЕДЫІ (1997 г. выдання). Т. у Маладзечне 53841, 69667.**
- Жоўцевыя камяні кароў: за 100 г — 600 у. а. Вышлю бясплатную інструкцыю. 224028, Брэст, а/с 16. Тэл. 8 (0162) 417650.
- Будматэрыялы. Т. у Маладзечне 65962.
- Саксафон. Т. у Маладзечне 65962.

ЗГУБЛЕНА

- 1 жніўня ў раёне магазіна "Тысяча дробязяў" прапаў цёмна-рыжы сабачка з павадком. Просьба вярнуць за ўзнагароду. Т. у Маладзечне 64850.
- Згублена тэлефонная трубка Харвест у раёне "Снежкава". Чакаем званка ад таго, хто знайшоў. Т. у Вілейцы 49271 (пасля 18^{00}, Алег).

ІНШАЕ

- Упершыню ў Смаргоні выдадзены каляровы буклет "Футбольны клуб "Смаргонь-2000", цана 200 руб. Даведкі па т. у Смаргоні 33077.
- Дапамагу ва ўстаноўцы вокнаў, дзвярэй (дрэва, пластык), паркет, вагонка. Т. у Маладзечне 66495.
- Маю магчымасць прапісаць 4-х чалавек. Маладзечна, вул. Заслонава 51.

ПАТРАБУЮЦЦА

- Работа ў Маскве. Будаўнікі ўсіх спецыяльнасцяў, рознарабочыя. Т. у Маладзечне 68238 (пасля 17^{00}, акрамя суботы, нядзелі).

ШУКАЮ РАБОТУ

- Шукаю работу па рамонце халадзільнікаў. Т. у Маладзечне 76721.
- Шукаю работу па настройцы музычных інструментаў. Т. у Маладзечне 52162.

Выказваем глыбокае спачуванне нашым сябрам, сем'ям Семянтовічаў і Рудовічаў, з прычыны напаткаўшага іх гора — смерці бацькі і дзядулі. Сем'і Кляўко і Івановых.

Шаноўныя чытачы, калі вы хочаце павіншаваць знаёмых, блізкіх, то высылайце купон з разборліва напісаным тэкстам загадзя. Указвайце дату публікацыі – газета выходзіць па пятніцах. Віншаванкі звыш за 15 слоў платныя. Зрабіце прыемнае сваім блізкім – павіншуйце іх праз газету!

Калі вы хочаце размясціць аб'яву аб знаёмстве, калі ласка, указвайце адрас да запатрабавання. Жадаем знайсці сваё шчасце!

Купон 32

да рубрык «Віншаванкі» і «Знаёмствы».
Бясплатна змяшчаюцца тэксты аб'ёмам да 15 слоў.
Ананімныя купоны не разглядаюцца. Пішыце, калі ласка, разборліва.

ТЭКСТ

Рэгіянальная газета

ПРОЗВІШЧА, ІМЯ, АДРАС (НЕ ДЛЯ ДРУКУ)

Паваружы мазгамі, №19

Прывітанне, аматары матэматычных забавак!

Чорнай авечкай з задання, ідэю якога прапанаваў **Андрэй Луцкі**, ёсць лік 289. Толькі ён не адпавядае наступнай заканамернасці. Размясціўшы ў парадку ўзрастання лікі, атрымаем наступнае: 1, 9, 36, 100, 225, 289, 441, 784. Кожны наступны лік ёсць квадратам сумы квадратнага кораня папярэдняга ліку і свайго парадкавага нумара:

$$\left(\sqrt{a_{n-1}}+n\right)^2$$

Тут уважлівымі аказаліся толькі **Алег Озер з Маладзечна і Іван Клімёнак**. Яны адгадалі таксама і другое заданне. Матэматычны рэбус мае наступнае рашэнне:

$$\begin{array}{r} 2845 \\ + \\ 7839 \\ \hline 10684 \end{array}$$

Дарагі Іване! А прыз ужо ў другі раз выпадае на вас. Яго разам з дыпломам дашлём поштай.

Што далей?

Групу з чатырох фігур уверсе трэба дапоўніць пятай з ніжняй часткі.

9 | 6	7 | 5	5 | 4	3 | 3
162	102	30	18

1	2	3	4	5
7 | 5	1 | 3	7 | 5	3 | 2	9 | 1
6	7	44	78	10

6	7	8	9	10
7 | 4	9 | 7	8 | 4	1 | 2	9 | 0
4	99	9	6	8

Якой і чаму? Калі ты знойдзеш заканамернасць, згодна з якой верхнія фігуры згрупаваліся, то не будзе ніякага клопату з рашэннем гэтай галаваломкі.

Злучы лічбы

Ты ўжо спрабаваў рашаць падобнае заданне. А ці справішся на гэты раз? Паспрабуй злучыць між сабой клетачкі 1 і 1, 2 і 2, 3 і 3, 4 і 4, 5 і 5 так, каб лініі злучэнняў не перакрыжоўваліся, а таксама не праходзілі праз тыя самыя клетачкі.

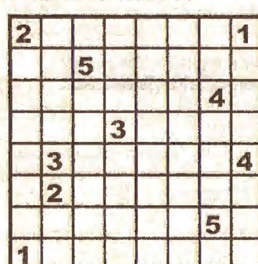

Якім ПЯРЭЧКА.

Гараскоп 14 – 20 жніўня

Авен
(21.03–20.04)

Час, калі партнёры, сям'я, сябры будуць забіраць шмат энергіі: уцягванне ў чужыя праблемы, спроба іх вырашэння, незадаволенасць тым, што адбываецца.

Цялец
(21.04–21.05)

Вас будзе літаральна пераследаваць жаданне творчасці, але магчымасці гранічна абмежаваныя: шмат бягучай работы, якую нельга запускаць.

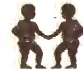

Блізняты
(22.05–21.06)

Вельмі добры перыяд для тых, хто заняты грамадскай работай, вам будуць паслухмяныя ўсе. Непажаданыя праяўленні індывідуалізму, двайная гульня.

Рак
(22.06–23.07)

Вы павінны абапірацца ва ўсіх сваіх справах на супрацьлеглы пол. Не прадбачацца буры, перамены і перамяшчэнні.

Леў
(24.07–23.08)

Калі 14–15 жніўня вам на галаву ўскладуць лаўровы вянок, не надта расслабляйцеся, таму што к канцу перыяду вас чакаюць нейкія перамены на службе і непрыемныя напаміны пра мінулыя памылкі.

Дзева
(24.08–23.09)

Адпраўляйцеся на пошукі скарбу, не слухайце парад "добразычліўцаў" – і вы зразумееце, што толькі ўласная пазіцыя вас можа прывесці да выдатных вынікаў.

Шалі
(24.09–23.10)

Дробныя непрыемнасці ў сям'і і на службе могуць сапсаваць настрой так, быццам гэта – глабальныя праблемы. Пазбягайце кантактаў з прадстаўнікамі водных знакаў.

Скарпіён
(24.10–22.11)

Небяспека зняволення, ізаляцыі. Не канфліктуйце з уладамі і трымайце язык за зубамі. Жанчыны–Скарпіёны могуць знайсці каштоўную рэч або кашалёк з грашыма.

Стралец
(23.11–21.12)

Магчыма, вы ўжо адчулі нейкі ўнутраны пад'ём, лёгкасць і смак да жыцця. Так будзе працягвацца даволі працяглы час. Шанцаванне ў азартных гульнях.

Казярог
(22.12–20.01)

З 15 па 18 жніўня вас пацягне на філасофскія роздумы. Перыяд прымірэння з рэчаіснасцю. Учарашнія страсці будуць здавацца вам смешнымі.

Вадалей
(21.01–19.02)

18-20 трапіце ў кола старых знаёмых, дзе з задавальненнем успомніце мінулае і адпачняце душою. Некаторыя Вадалеі адправяцца ў падарожжа.

Рыбы
(20.02–20.03)

Канфрантацыя ў сям'і можа дасягнуць апагею, вы адчуеце, што ваш шлюб – недарэчнасць, жыццё – падман. Але ўсе гэта не так. Новы віток развіцця якраз у жніўні.

■ КРЫЖАВАНКА

Ірына САХАЦКАЯ

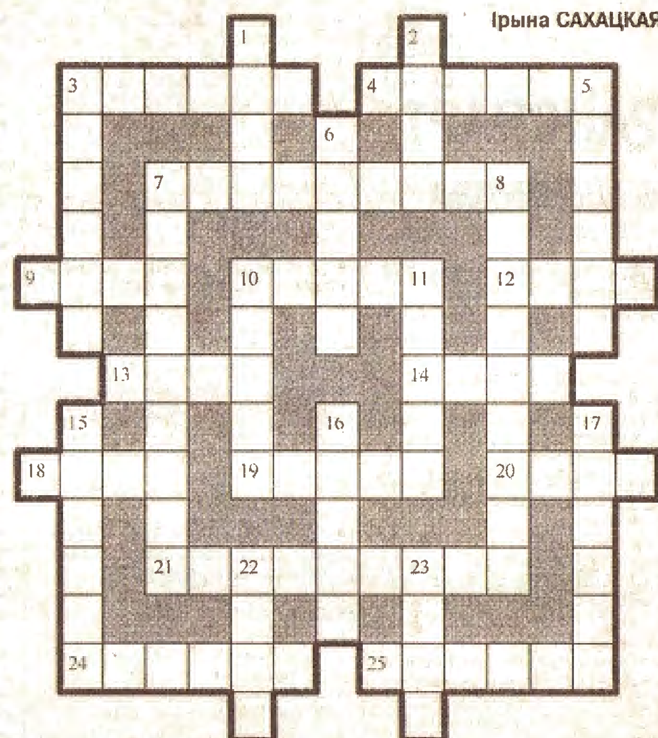

Па гарызанталях: 3. Дробныя рэчы, звязаныя хусткай, абрусам. 4. Маленькая акруглая часцінка якой–небудзь вадкасці. 7. Ручны інструмент для прабівання невялікіх адтулін у метале, каменнай сцяне і інш. 9. Здольнасць гаварыць. 10. Задняя частка шыі ў жывёлін і чалавека (разм.). 12. Вялікая сетка для лоўлі рыбы з суднаў. 13. Невялікая камічная п'еса. 14. Вялікая халодная будыніна для захоўвання сена, адрына. 18. Высокая гліняная пасудзіна, якая звужаецца ўверсе і мае звычайна ручку. 19. Тонкі дубец, пруцік. 20. Хвойнае вечназялёнае дрэва з конусападобнай кронай. 21. Тытул патрыярха армяна-грыгарыянскай царквы. 24. Халоднае памяшканне пры хаце для захоўвання запасаў ежы, адзення. 25. Той, хто займаецца публічным выкананнем твораў мастацтва (акцёр, спявак, музыкант).

Па вертыкалях: 1. Тое, што створана ўяўленнем, фантазіяй. 2. Расліна з горкім коранем, які выкарыстоўваецца як вострая прыправа. 3. Вострая частка халоднай зброі; лязо. 5. Чорная таполя. 7. Чыгуначны служачы, які суправаджае вагон. 8. Трыганаметрычная функцыя, роўная адносінам косінуса к сінусу. 10. Суквецце з патоўшчанай воссю, на якой шчыльна сядзяць кветкі, насенне. 11. Адкідная накрыўка розных механізмаў. 15. Прадмет адзення для ног. 16. Стальная пласціна з вострым кантам, прызначаная для зачысткі драўляных вырабаў. 17. Салома ў снапах пасля няпоўнага папярэдняга ручнога абмалоту (уст.). 22. Упакоўка, у якой захоўваюцца або перавозяцца тавары, грузы. 23. Суровае пакаранне за правіннасць.

Адказы на крыжаванку, змешчаную ў нумары 30

Па гарызанталях: 3. Сенат. 6. Сокаварка. 7. Акно. 8. Адам. 11. Лак. 15. Пірат. 18. Карат. 20. Пагарда. 22. Сістэма. 24. Газоўка. 25. Сказ. 26. Пара. 27. Маркота. 30. Радыкал. 32. Пасынак. 33. Фірма. 34. Палец. 36. Рак. 39. Міна. 40. Амар. 41. Катамаран. 42. Хутар.

Па вертыкалях: 1. Ледакол. 2. Парабак. 4. Марка. 5. Уклад. 9. Сінтаксіс. 10. Тайм. 12. Агат. 13. Газа. 14. Каромысел. 16. Сабатаж. 17. Адрасат. 19. Бівак. 21. Аклад. 23. Аса. 24. Гар. 28. Тэма. 29. Рыса. 31. Авал. 35. Міраж. 36. Раматус. 37. Качагар. 38. Захад.

Тэлефонныя коды гарадоў рэгіёна: Маладзечна - 01773, Вілейка - 01771, Смаргонь - 01592, Ашмяны - 01593, Валожын - 01772, Мядзел - 01797, Астравец - 01591, Мінск - 017(2)

Рэгіянальная газета

Заснавальнікі: Аляксандр МАНЦЭВІЧ, Дзмітрый ХАРЫТОНАЎ, Ігар ВЕЙС, фірма «ФАВАРЫТ».
Пасведчанне № 227.
Галоўны рэдактар Аляксандр МАНЦЭВІЧ.

Наш адрас: 222310, Маладзечна, Вялікі Гасцінец, 68а.
ТЭЛЕФОНЫ/ФАКС: (01773) 6-96-67, 5-38-41.
E-mail: region_news@irex.minsk.by
http://regionnews.promedia.minsk.by

Інфармацыйна-рэкламнае штотыднёвае выданне для рэгіёна і рэспублікі. Выходзіць па пятніцах. Тыраж 7000 экз. Індэкс 63212 (індывідуальная падпіска), 63369 (ведамасная падпіска). Падпіска праводзіцца пастаянна ў паштовых аддзяленнях рэспублікі.
№32 (277) 11.08.2000. Друкарня «Перамога», 222310, Маладзечна, вул. Таўлая, 11. Зак. №.
Падпісана ў друк у 13.00 10.08.2000

ПРЫЁМ ДРОБНЫХ АБ'ЯЎ
Маладзечна: Вялікі Гасцінец, 68а. Тэл. 69667, 53841.
Вілейка: гасцініца "Вілія", капіравальны цэнтр "Парус". Тэл. 55194, 55284.
Смаргонь: Рэдакцыя "Новой газеты Сморгони", вул. Танкістаў, 8. Тэл. 33077, 34353.

Разліковы рахунак №3012164030006 у аддзяленні Белзнешэканамбанка ў Маладзечне, код 211, атрымальнік рэдакцыя «РГ»